Tg.-Mureş, RAM,

Cutezătorii

REVISTĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

5

JOI, 1 FEBRUARIE
1968, ANUL II

«FLORI DE OȚEL»

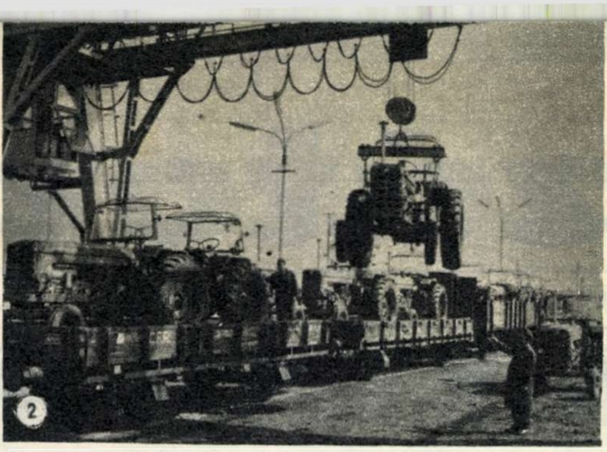

LA SCARA SECOLULUI 20

Meșterul Manole la scara înaltelor exigențe ale științei și tehnicii moderne nu-i doar o metaforă. E o demonstrație pe care fotoreporterul nostru a vrut s-o facă. Fie că e vorba de înălțarea marelui Combinat siderurgic de la Galați (foto **1***), de renumitele tractoare ale uzinelor din Brașov (foto* **2***), de șarjele spectaculoase ale oțelarilor hunedoreni (foto* **3***), de ridicarea noii uzine chimice «Policolor» din Pitești (foto* **4***), de navele moderne construite la Șantierul naval din Oltenița (foto* **5***), de măiestria arhitecților și zidarilor constănțeni (foto* **6***) sau de încă alte multe «zidiri» ce n-au mai încăput în obiectivul fotografic, spiritul creator, inteligența, ingeniozitatea și pasiunea constructivă a poporului nostru au căpătat dimensiuni uriașe în anii de lumină ai socialismului.*

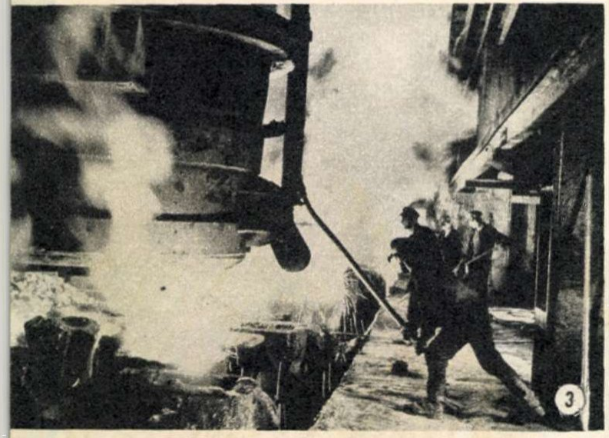

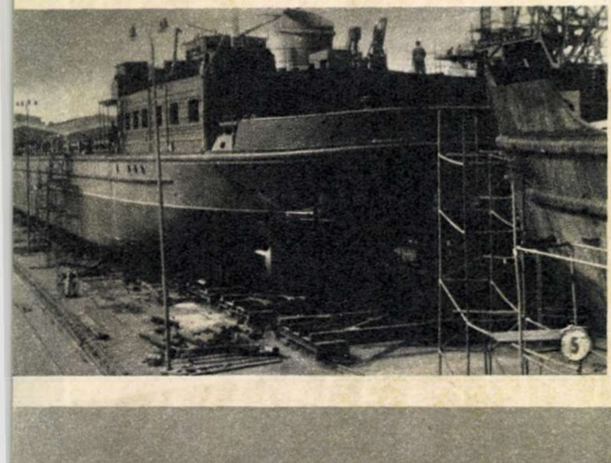

Izvor de apă vie

Partid, lumina noastră, viața
Acestei țări cu zări senine,
Ca floarea-soarelui ni-i fața
Rotită veșnic după tine.
Copilărește de-ți vom spune
Și cam stîngaci, să nu te mire:
Tu ești ce-avem mai drag pe lume,
Ești drumul drept spre fericire.
Părinții noștri-așa ne-nvață,
Să te iubim ca pe-un părinte,
Ca pe-o-nflorită primăvară
Ce duce țara înainte.
Tu ești viteazul din poveste
Ce-a frînt cătușele robiei
Și dă mulțimii de sub creste
Izvorul cel de apă vie.
Din steagul tău ne-ai dat cravata
Și-n ochi ne-ai pus lumina zării.
Sîntem întotdeauna gata,
Partid iubit, lumina țării!

VIRGINICA VOINA, cl. a VII-a,
Școala generală nr. 6, Petroșani

IMPRESII DESPRE ROMÂNIA

Premierul turc SULEYMAN DEMIREL: «Salutăm și apreciem eforturile României în direcția reglementării și soluționării conflictelor și diferendelor între națiuni... Eforturile permanente pe care le depune și în ce privește regiunea Balcanilor, direcții în care cooperăm în pace și spiritul păcii, le considerăm ca o garanție a viitorului regiunii noastre».

Ministrul de externe al Japoniei TAKEO MIKI: «Avem o înaltă considerație pentru eforturile țării dumneavoastră, care promovează o politică externă activă și independentă, întrucît independența și menținerea păcii reprezintă cele mai înalte obiective ale politicii române».

GIUSTO TOLLOY, ministrul comerțului exterior al Italiei: «Am constatat încă odată, cu deosebită bucurie, că România, ca și Italia, promovează o politică sinceră în ceea ce privește colaborarea economică internațională. Aceasta duce, desigur, la destinderea internațională, la apropierea între popoare, indiferent de orînduirea lor socială și politică. Țara dumneavoastră parcurge acum un larg proces de industrializare și obține rezultate care uimesc».

TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU A ÎMPLINIT 50 DE ANI

Scumpe tovarăşe Ceauşescu,

La a 50-a aniversare a zilei tale de naştere, Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat şi Consiliul de Miniştri te felicită din toată inima şi îţi urează ani mulţi, sănătate şi fericire.

Cu acest prilej, partidul, clasa muncitoare, întregul popor, aducîndu-ţi un cald omagiu, dau o înaltă preţuire activităţii pe care o desfăşori încă din fragedă tinereţe în mişcarea muncitorească, meritelor tale remarcabile în lupta pentru eliberarea socială şi naţională a poporului român, abnegaţiei şi energiei cu care slujeşti interesele vitale ale naţiunii noastre socialiste, cauza socialismului şi păcii în lume.

Devotat trup şi suflet poporului, animat de un fierbinte patriotism, ai înfruntat, ca militant al partidului comunist, prigoana regimului burghezo-moşieresc, temniţa şi represiunile poliţieneşti, te-ai distins ca încercat conducător al organizaţiei revoluţionare de tineret, ai participat activ la luptele conduse de partid împotriva fascismului, pentru eliberarea ţării, pentru victoria revoluţiei populare.

În anii construcţiei socialiste, îndeplinind cu neţărmurit devotament sarcini de mare răspundere, ai adus o valoroasă contribuţie, împreună cu ceilalţi conducători ai partidului, la întărirea politico-organizatorică a partidului, la opera de dezvoltare a economiei naţionale şi de ridicare a nivelului de trai al oamenilor muncii, la organizarea statului nostru socialist, cîştigînd stima şi consideraţia întregului popor român.

Noi toţi cunoaştem rolul de seamă pe care îl ai în activitatea Comitetului Central, în elaborarea politicii marxist-leniniste, creatoare a partidului nostru, în fundamentarea programului de desăvîrşire a construcţiei socialiste adoptat de Congresul al IX-lea al partidului, a măsurilor hotărîte de recenta Conferinţă Naţională, îndreptate spre perfecţionarea organizării şi conducerii întregii vieţi sociale, precum şi în dezvoltarea ştiinţei, învăţămîntului, artei şi culturii.

În îndeplinirea înaltelor funcţii încredinţate de partid şi popor se evidenţiază preocuparea ta stăruitoare pentru dezvoltarea orînduirii noastre socialiste, întărirea unităţii dintre clasa muncitoare, ţărănime şi intelectualitate, a frăţiei dintre poporul român şi naţionalităţile conlocuitoare. Este bine cunoscută atenţia neslăbită pe care o acorzi creşterii continue a rolului partidului ca forţă conducătoare în societate, dezvoltării activităţii sale politice, organizatorice, ideologice şi de formare a cadrelor, promovării principiului conducerii şi muncii colective, întăririi unităţii rîndurilor partidului. Exigenţa şi principialitatea partinică, studiul atent al realităţii, legătura strînsă cu organele de partid, obşteşti şi de stat, cu masele largi populare, dinamismul şi perseverenţa cu care munceşti, constituie un exemplu însufleţitor.

Afirmarea viguroasă a României socialiste în concertul naţiunilor lumii, prestigiul ei internaţional sînt rezultatul politicii externe a partidului şi statului nostru, la elaborarea şi înfăptuirea căreia ai un remarcabil aport. Se bucură de aprecierea şi sprijinul unanim al întregului popor activitatea neobosită pe care o desfăşori în fruntea Comitetului Central al partidului pentru întărirea prieteniei şi colaborării frăţeşti a României cu toate ţările socialiste, pentru dezvoltarea legăturilor de solidaritate internaţionalistă cu partidele comuniste şi muncitoreşti, cu forţele care luptă împotriva imperialismului, pentru unitatea sistemului socialist mondial şi a mişcării comuniste internaţionale. În acelaşi timp, desfăşori o activitate rodnică pentru dezvoltarea relaţiilor ţării noastre cu celelalte state, indiferent de orînduirea lor socială, pentru afirmarea largă în viaţa internaţională a principiilor independenţei, suveranităţii, egalităţii în drepturi, pentru colaborare şi prietenie între popoare.

La această aniversare jubiliară, prilej de bucurie pentru noi toţi, te îmbrăţişăm cu căldură şi îţi dorim, scumpe tovarăşe Ceauşescu, noi succese în munca pe care o desfăşori pentru înfăptuirea măreţelor idealuri ale partidului nostru, pentru propăşirea patriei şi fericirea poporului român, pentru triumful ideilor socialismului şi păcii în lume.

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN
CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
CONSILIUL DE MINIŞTRI AL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Bucureşti, 26 ianuarie 1968.

LA PORȚILE ÎNDRĂZNELII

PETRE LUSCALOV

OSTROVUL LUPILOR

ROMAN FOILETON

— Stai, nene Onufrie! Eu sînt, Scatiul! Venim și noi! mai adăugă el și, făcîndu-și vînt, se azvîrli din elicopter, căzînd ca un bolovan, cu capul în jos, în Dunăre. Scatiul dispăru în adîncuri.

— Hei, Scatiule! strigă Babușcă, apărînd și el în ușa carlingii. Pe mine mă lași aici? Și în clipa următoare sări și el în picioare din elicopter și pieri, cu mîinile ridicate deasupra capului, în valuri.

Pe plute se stîrnise o zarvă nemaipomenită. Remorcherul oprise motorul și plutele, luate de curentul puternic al fluviului, se ciocneau una de alta, se despărțeau, cablurile se întindeau scrîșnind și gemînd. Într-o hărmălaie de nedescris, toată această caravană ciudată se învîrtea ca o mașină centrifugă în mijlocul Dunării.

Scatiul și Babușcă apăruseră la suprafață. Cei doi băieți, înfrîngînd curentul puternic, se apropiau de plute, în strigătele și rîsetele tuturor.

— De unde veniți, mă? îi întrebă pe cei doi băieți Onufrie, cînd,

trași din apă de zeci de mîini, Scatiul și Babușcă se pomeniră pe o plută. Unde-s cizmele tale, Babușcă?

— De la Ostrovul lupilor venim, nene Onufrie, răspunse Scatiul făcînd semn cu mîna spre elicopterul ce se îndepărta. Ne-au fugărit doi contrabandiști.

— Ha, ha, ha, rîse cu poftă Onufrie, trecîndu-și mîna prin moțul de păr ce-i cădea pe frunte. Contrabandiști, ai? Spune mai bine că v-au prins pescarii cotrobăind prin setcile lor, v-au dezbrăcat și v-au tras o mamă de bătaie. Contrabandiști... adăugă el apucînd de un capăt sfoara de cînepă cu care era încins Babușcă. Au pus ochii pesemne pe cureaua lui Babușcă. Ai?

Toți cei de pe plută izbucniră în hohote de rîs. Remorcherul se pusese în mișcare și plutele, aliniindu-se una în spatele celeilalte, urcau acum în linie dreaptă pe Dunăre, între malurile care, o dată cu soarele ce apunea, se învăluiau din ce în ce în întuneric. Remorcherul gîfîia, trosnea și urca încet, încet, pe fluviu.

— Ha, ha, ha, îl întrerupea rîzînd, ici și colo, Onufrie pe Scatiu, în timp ce acesta povestea tuturor pățaniile prin care trecuseră. Le-ați făcut «urma vulpii», ai? Dar o setcă de ce nu le-ați întins? Să le fi rupt dracului elicea!

— Le-am întins, zău că le-am întins, nene Onufrie.

Ochii lui Onufrie lăcrimau de rîs:

— Le-ați întins setci? Și barca cu motor ce-a făcut? S-a ridicat ca o rață sălbatică și-a zburat peste ele?

Babușcă, ghemuit pe un sac lîngă tractor, privea burzuluit, cu ochii lui verzi, tăioși, de pisică, spre cel ce rîdea.

— Cum a zburat barca cu motor? Ia spune tu, Babușcă, îl apostrofă Onufrie întorcîndu-se spre el. S-auzim, cum?

Ciufulit, cu părul căzut pe ochi, Babușcă îl fulgeră cu privirea lui verde și mormăi printre dinți:

— Uite așa, bine. A zburat.

— Ia stați, spuse deodată Onufrie, întorcînd privirea înapoi pe Dunăre, de unde creștea zgomotul unei sirene fluviale. Priviți, se apropie o șalupă militară...

Într-adevăr, ajungînd din urmă ciudata caravană, se apropia

• CUM SE DESCOPERĂ MĂRILE • 120 DE OLTURI • UN TREN LUNG CÎT ECUATORUL • GEOGRAFIA SE FACE LA PORȚILE DE FIER

Urcați pe Ceahlău să vedeți marea Bineînțeles, nu marea cea mare, ci marea Bistriței — Bicazul! Sau mergeți de la Corbeni, mai sus, unde se deschid porțile Făgărașilor, către malul mării de pe Argeș — lacul de acumulare al hidrocentralei.

Sînt mările constructorilor, însemnele puterii și voinței lor înscrise pe harta patriei cu culoarea albastră ca seninul cerului. De aici aleargă către uzine și fabrici, în școli și în toate casele lumina, povestea și cîntecul.

Dar, unde sînt constructorii?

La Porțile de Fier. Au preluat ștafeta celei mai gigantice bătălii cu munții și cu Dunărea, pentru o altă mare de lumină, cît Dunărea. La kilometrul 943 se ridică de către constructorii români împreună cu cei din țara vecină, R.S.F. Iugoslavia, una dintre cele mai mari hidrocentrale de pe continent.

O lucrare grandioasă, impresionantă.

E un efort uriaș de zăgăzuire a Dunării, cu mintea și palmele. Carpații și Balcanii, vrînd să ridice cu pieptul lor de granit stavilă în fața Dunării, au fost pînă la urmă învinși. Constructorilor li se supune, răbdătoare, domesticită.

Aici, pînă în 1970—1971, va fi o centrală electrică de zece ori cît hidrocentrala de la Bicaz. Energia electrică ce va reveni țării noastre *(peste 10 miliarde kilowați/ore pe an)* este egală cu consumul a patru orașe ca București.

Îmi face impresia că maistrul Mihai Grigore, vrînd să-mi spună cîteva lucruri numai și numai pentru cititorii «Cutezătorilor», exagerează. Și totuși nu. El lucrează acolo unde se pregătește betonul pentru viitorul baraj. «Închipuiți-vă, îmi spunea, *un uriaș brîu de beton, lung de 441 de metri și înalt de 60*, traversînd curajos Dunărea, oprind apele. Acesta este barajul! Centralele hidroelectrice fixate la capetele lui, de o parte și de alta, ca niște brațe de sprijin și echilibru, vor fi înalte cît un bloc de 25 de etaje. Prin fiecare turbină-generator *(și sînt 24!)* va curge deodată aproape tot atîta apă cît cinci Olturi! Pînă atunci se muncește imens, cu dragoste și mîndrie.

Cineva a avut curiozitatea să socotească în cîte vagoane s-ar putea încărca cele 22 de milioane de metri cubi de excavații ce se fac la Porțile de Fier: ar fi necesar *un tren lung cît ecuatorul*, adică 4 milioane de vagoane!

Apoi, ecluzele care vor fixa noua albie a Dunării.

De la Șantierul Naval din Galați au fost transportați pereții lor de fier, niște coloși ca-n basme, cu o lățime de 17 metri, înalți de 25 și groși de doi metri, cîntărind mai mult de 800 000 de kg fiecare. Argument sigur că, nestingherite și fără teama «cataractelor», vapoarele vor circula în voie pe Dunăre...»

Am privit șantierul de pe viaductul Slătnicului Mare. E ca un oraș-cetate, unde aproape 11 000 de constructori, acești adevărați herculi contemporani, modelează stînca, oțelul și betonul. Dunărea curge calmă și ascultătoare la picioarele lor. I-am văzut apoi de aproape: au o nestăpînire a ochilor, dar o siguranță a mîinilor, a gesturilor, de uriași.

El e inginerul Nicolae Mănescu.
El e lăcătușul Ion Drăgoi.
El e Ilie Comșa, mecanic.
El, betonistul C. Prisăcaru.
Macaragiul Vasile Oțet.

Pe șantier și-au dat întîlnire o mare diversitate de meserii; oameni din toate regiunile, tineri și vîrstnici. Dincolo de locul lor de muncă, i-am întîlnit la club, la biblioteci. Într-o pauză, electricianul Nicolae Renghea rezolva probleme de fizică: «Sînt elev la liceul seral». Sudorul Gh. Birou e solist. A cîntat într-un spectacol alături de Ioana Radu, Ion Luican, Grozuță... Zidărița Anastasia Vasile se grăbea să ajungă la repetiția echipei de dansuri.

În colonia de la Jidoștița s-a construit o școală nouă.

Pionierii și școlarii, fii ai temerarilor constructori, vor învăța mai tîrziu la geografie despre lacul de acumulare al Porților de Fier — marea de la Cazane, întinsă pe 150 de km lungime. O făuresc părinții lor cu mintea și cu brațele îndrăznețe. Ei vor însemna altele, pe Olt, pe Mureș, pe Siret sau pe Jiu...

OCTAVIAN NICA

• OSTROVUL LUPILOR • 75

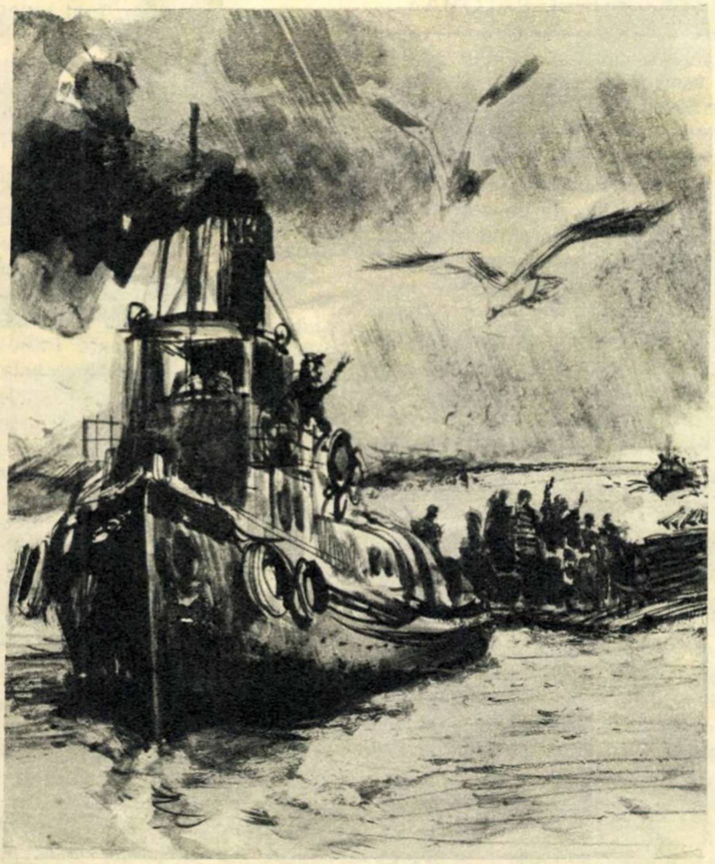

• OSTROVUL LUPILOR • 76

văzînd cu ochii, într-un vîrtej de spumă, o vedetă fluvială rapidă. Pe punte se zăreau doi ostași în uniforme kaki, înarmați cu pistoale-mitralieră. Lîngă ei, în picioare, stătea un tînăr într-o cămașă albă și pantaloni de culoare închisă, înalt, cu părul în vînt și fața bronzată de soare. Alături se vedea un cîine lup negru-cenușiu, așezat pe picioarele din spate.

Cei de pe plute amuțiseră. Nu se auzea decît vuietul valurilor și clocotul înspumat al șalupei care se apropia. Cînd vedeta rapidă ajunse în dreptul plutelor, tînărul ridică o pîlnie uriașă, pe care o ținea într-o mînă, și strigă spre cei de pe plute cu o voce limpede și puternică:

— Bună ziua, tovarăși. Îi caut pe Scatiu și pe Babușcă. Mă numesc Vlad. Băieții sînt pe plută?

Scatiul se ivi din spatele lui Onufrie și înaintă spre marginea plutei, îmbrăcînd din mers o haină albastră, decolorată, de doc, pe care i-o dăduse, pesemne, unul dintre săteni.

— Eu sînt Scatiul, spuse el, oprindu-se dîrz la marginea plutei. Dacă aveți vreo treabă cu mine, iată-mă...

— Și eu... Babușcă! adăugă celălalt băiat apărînd lîngă Scatiu, cu un aer zbîrlit și arțăgos. Ce dorești, nene?

Șalupa se apropie încet, încet și se ciocni cu un zgomot surd, de tablă dogită, de pluta pe care curenții puternici ai fluviului o purtau la vale.

— Mă numesc Vlad, repetă tînărul în cămașă albă, măsurînd cu un ușor aer de admirație pe cei doi băieți care stăteau nemișcați pe plută, în fața lui. Am primit mesajul vostru prin radio.

Scatiul tresări. Fața i se lumină deodată:

— Cu dumneata a vorbit nenea Panait prin radio din elicopter?

— Da, răspunse zîmbind tînărul, jucîndu-se cu urechile cîinelui lup care stătea lîngă el. L-ați lăsat pe «profesor» legat de o salcie la Ostrovul lupilor. Vreți să mă conduceți pînă acolo?

Scatiul și Babușcă se priviră o clipă în tăcere. Cei de pe plută ascultau încremeniți.

(Va urma)

RADU NOR

SEMNALE DIN COSMOS

VOM STA DE VORBĂ CU ALTE PLANETE?

**Era într-o zi de decembrie
a anului 1931,
cînd inginerul K.G. Janski
avu curioasa idee
să cerceteze perturbațiile
în transmisiile
radiofonice
pe lungimea de undă de 15 m.
Veghind
în fața aparatului de recepție
zile și nopți în șir,
el constată că anumiți «paraziți»
se repetă cu regularitate
după fiecare 23 de ore și 56 de minute,
exact
cît îi trebuie planetei noastre
ca să efectueze
o rotație în jurul axei sale.
Concluzia?
Misterioasele zgomote
vin de undeva
din spațiu, iar instalația de recepție
nu face altceva
decît să defileze,
la fiecare rotație a Pămîntului, prin fața sursei lor.
Așa s-a născut
radioastronomia,
noua metodă de cercetare a lumii aștrilor,
care a îngăduit omului să dezvăluie
taine ale unor
regiuni foarte îndepărtate ale Universului.**

DE LA CALDEENI LA TELESCOPUL PALOMAR

Observații astronomice se fac de cînd lumea. Și caldeenii studiau, acum 6000 de ani — cu ochiul liber, firește — bolta cerească. Dar astronomia științifică a apărut abia în urmă cu 350 de ani, cînd a fost inventată luneta, și de atunci ea a cunoscut progrese uimitoare. Cu ajutorul marilor telescoape optice — cel de pe muntele Palomar (S.U.A.) are 5 m diametru-au fost descoperite mii de corpuri cerești: stele, planete, nebuloase, roiuri stelare. Uriașul material adunat și apoi interpretat de savanți a permis făurirea imaginii despre univers pe care o avem astăzi. Dar telescoapele optice, oricît de puternice ar fi ele, nu captează decît raze de lumină, iar acestea reprezintă doar o infimă parte a radiațiilor care ne vin din cosmos. Căci din adîncurile universului sosesc neîncetat unde radio, radiații infraroșii și ultraviolete, roentgen, gama și încă multe altele. De unde pornesc toate aceste raze invizibile? Cum de reușesc să străbată distanțele fantastice pînă la noi? Ce corpuri sînt acelea care le emit? Iată cîteva întrebări la care a fost chemată să răspundă radioastronomia, astronomia radiațiilor cosmice invizibile.

Existența radiației extraterestre a fost descoperită în anul 1931, dar dezvoltarea radioastronomiei a început în 1941, cînd au fost recepționate primele semnale radio cu ajutorul instalațiilor radar. Oamenii de știință spuneau: de vreme ce stelele vizibile, cum ar fi Soarele nostru, emit o seamă de radiații, același lucru trebuie să-l facă și cele care sînt invizibile pentru noi din pricina distanței foarte mari. Așadar, am putea descoperi obiecte cerești extrem de îndepărtate, prin intermediul semnalelor pe care acestea le emit. Și așa s-a întîmplat! Radiotelescoapele, niște radioreceptoare de construcție specială, echipate cu antene de dimensiuni uriașe în formă de oglinzi concave, au început să scruteze cerul și în curînd au fost descoperite așa-numitele radiosurse stelare sau cvasistele și apoi cvasi-galaxii, aflate la milioane ani-lumină.

OCHII SI URECHILE PLANETEI

De fapt nu există o singură radioastronomie, ci mai multe, în funcție de radiațiile care urmează să fie recepționate. Avem radioastronomia propriu-zisă, astronomia gama, astronomia roentgen sau X, astronomia în infraroșu și în ultraviolet, astronomia neutrinică și astronomia corpusculară. De aceea și instrumentele lor sînt diferite: se folosesc radiotelescoape, radare, interferometre și chiar obișnuitele receptoare de radio, apoi plăci fotografice speciale, celule fotoelectrice, scintilatori, spectrografe, detectori cu plăci de plumb pentru radiațiile gama și altele. Observațiile pot fi făcute ziua și noaptea, pe orice vreme, radiațiile nefiind influențate de lumina Soarelui și nici de condițiile meteorologice.

Radiotelescoapele sînt adevărați giganți de oțel. Cel de la Jodrell Bank din Anglia dispune de o antenă parabolică avînd un diametru de 76 m, care cîntărește 1 200 tone. Antena este montată pe două turnuri înalte de 56 metri și se deplasează pe o șină circulară, ceea ce permite cercetarea oricărei regiuni a cerului. La Arecibo (Porto Rico) s-a construit recent o antenă de dimensiuni remarcabile, oglinda reflectoare fiind montată într-o depresiune a terenului și avînd o suprafață de 7,5 ha. Acest radiotelescop, pe lîngă faptul că recepționează semnale din cosmos, este și un emițător, trimițînd în spațiu impulsuri cu o putere de 2,5 milioane wați sub forma unor fascicule foarte înguste. Cele mai mari instalații de acest gen din lume sînt cea din munții Virginiei Occidentale (America de Nord), îndreptată în permanență către nord și sud și care observă radiosursele în trecerea lor la meridian, și radiotelescopul care se construiește în Uniunea Sovietică, lîngă Harkov, a cărui antenă se va întinde pe o suprafață de 160 000 m². Raza de acțiune a acestui radiotelescop va fi de 10 miliarde ani-lumină.

MESAJE DIN CONSTELAȚIA ORION

Semnalele recepționate din univers nu suscită numai interesul astronomilor. Mulți oameni se întreabă dacă anumite «zgomote» cosmice nu sînt mesaje expediate de populații extraterestre. Încă în anul 1908, o anume doamnă Guzman a lăsat Academiei Franceze de Științe o sumă importantă destinată premierii primei persoane care va intra în comunicație cu locuitorii unui alt corp ceresc... în afară de Marte. De atunci au trecut șase decenii și festivitatea de premiere încă nu a avut loc. Totuși, anumite emisii cosmice merită, din acest punct de vedere, atenție. Așa, de pildă, la sfîrșitul anului 1962, la observatorul radioastronomic «Forty» din Polonia au fost recepționate o serie de semnale care, vizualizate pe un ecran de televiziune, aveau aspectul unor litere ciudate, cărora li s-a atribuit valoarea unui mesaj. Semnalele veneau din constelația Orion. Au fost captate ulterior și alte emisii din cosmos care au fost atribuite unor ființe raționale extraterestre. Din două puncte de pe cer, situate în constelațiile Săgetătorul și Pegas, s-au recepționat semnale radio foarte puternice și constante pe frecvența de 900 MHz. Consemnate în catalogul radiosurselor stelare, aceste «posturi de emisie» au constituit obiectul unor discuții aprinse, datorită faptului că frecvența de 900 MHz este cu totul neobișnuită pentru radio-stele și că semnalele proveneau din puncte foarte precise. De aci ipoteza că ar fi vorba de «radiograme» ale locuitorilor unor planete îndepărtate. Scepticii susțin că, deși existența unor făpturi asemănătoare omului pe alte planete este posibilă, aceste corpuri cerești ar fi atît de rare și de îndepărtate încît stabilirea legăturii cu ele ar fi practic imposibilă. Optimiștii, în schimb, sînt de părere că într-o zi vom descoperi o anumită lungime de undă care, descifrată, ne va furniza certitudinea existenței unor lumi cu o civilizație avansată.

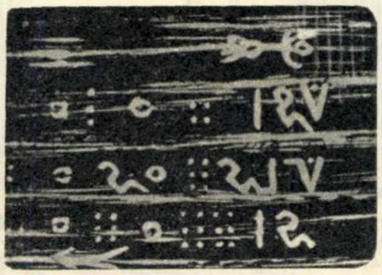

Indiferent de partea cui va fi dreptatea, indiferent dacă radioastronomia va deveni sau nu mijlocul de comunicare între lumi, ea furnizează de peste două decenii date de o valoare științifică excepțională.

„W 3" ARE CUVÎNTUL!

Profesorul Alan Barrett **de la Institutul de tehnologie din Massachusetts (S.U.A.) a comunicat de curînd că a descoperit în Calea Lactee o sursă de radiații extrem de interesantă, care a fost denumită «W 3». Specialiști din mai multe țări sprijină opinia savantului, care consideră că undele de 18 cm pe care le-a identificat ar fi emise cu ajutorul unui maser uriaș, a cărui folosire implică prezența în «W 3» a unor ființe inteligente!**

Așteptăm noi confirmări.

LEGENDE DIN ALTE STELE

Dacă pînă astăzi savanții nu au putut descifra mulțumitor fluxurile de semnale care ne vin din astre, scriitorii au făcut-o. Imaginația lor, acordată pe lungimea de undă a cosmosului, ne conduce pe neumblate planete.

În volumul Taina sfinxului de pe Marte, *scriitoarea* Viorica Huber *istorisește descoperirea unor uimitoare mărturii ale vieții de pe străvechea planetă Arr. Exodul oamenilor de pe corpul ceresc în curs de distrugere, cunoștința lor cu Pămîntul, prietenia dintre Ra-Horr și terestra Att-Landa ca și povestea lui Xivor, a lui Lur și a fetei din Heliu, eroica soartă a lui Pluriobs formează obiectul fermecătoarelor legende pe care «sfinxul cu glas solar» le repetă de milenii, așteptîndu-și, în singurătate, ascultătorii.*

UN CENACLU LITERAR-ȘTIINȚIFIC

funcționează în clasa a VIII-a B a Școlii generale nr. 86 din București. Una dintre cele mai interesante întruniri ale sale a fost dedicată noilor cuceriri ale științei și a adus în decorul familiar al clasei imaginea inedită a autostrăzilor luminoase, prezentată de Manea Luminița, și peisajul fantastic al planetei Venus, evocat, după ultimele date ale științei, de Frîncu Ionel. Veștile despre radioemițătorul alimentat de o sursă care folosește căldura corpului omenesc, despre mecanismul exploziilor solare, despre ultimul tip de costum pentru cosmonauți au interesat în cel mai înalt grad asistența. Cei mai bine pregătiți dintre participanți au fost răsplătiți cu binemeritate premii.

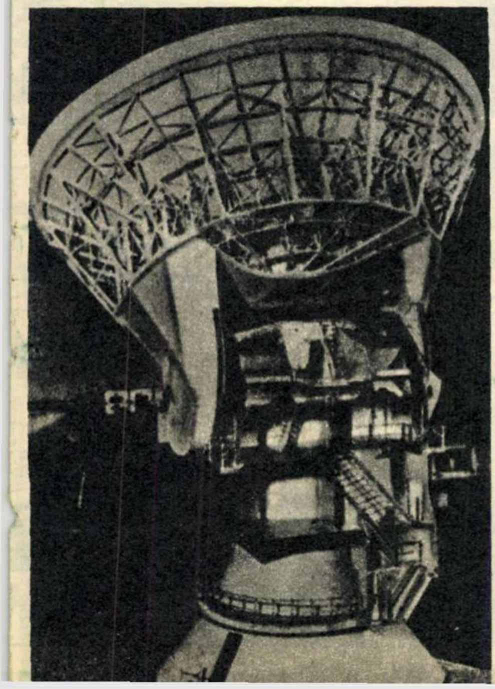

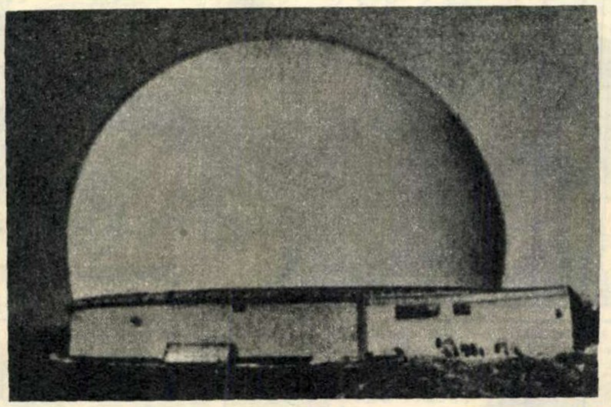

▲ *O cupolă de material plastic nu împiedică radiotelescopul pe care-l adăpostește să recepționeze semnalele cosmice.*

Antena specială a unui radiotelescop (U.R.S.S.). ▶

◀ *Macheta noului radiotelescop de la Chilbolton (Anglia).*

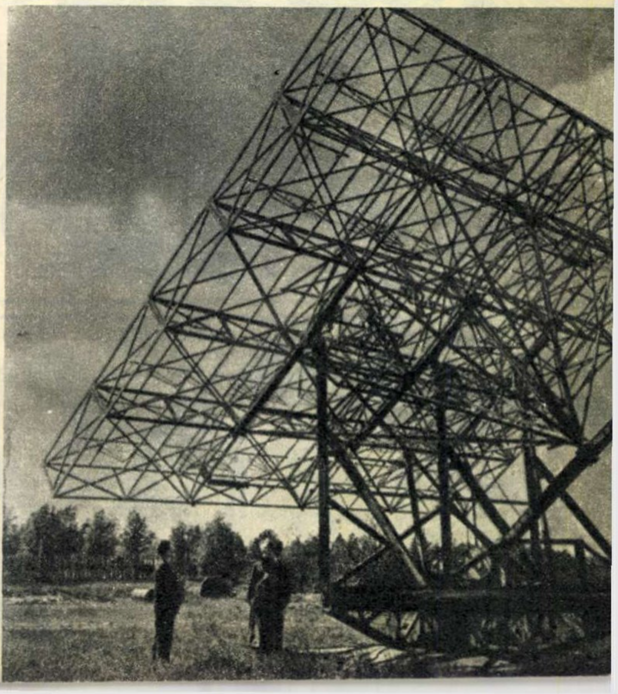

CUTEZĂTORI DE-A LUNGUL VEACURILOR

ARIPILE LUI VUIA

SCENARIU: HORIA ARAMĂ
DESENE: PUIU MANU

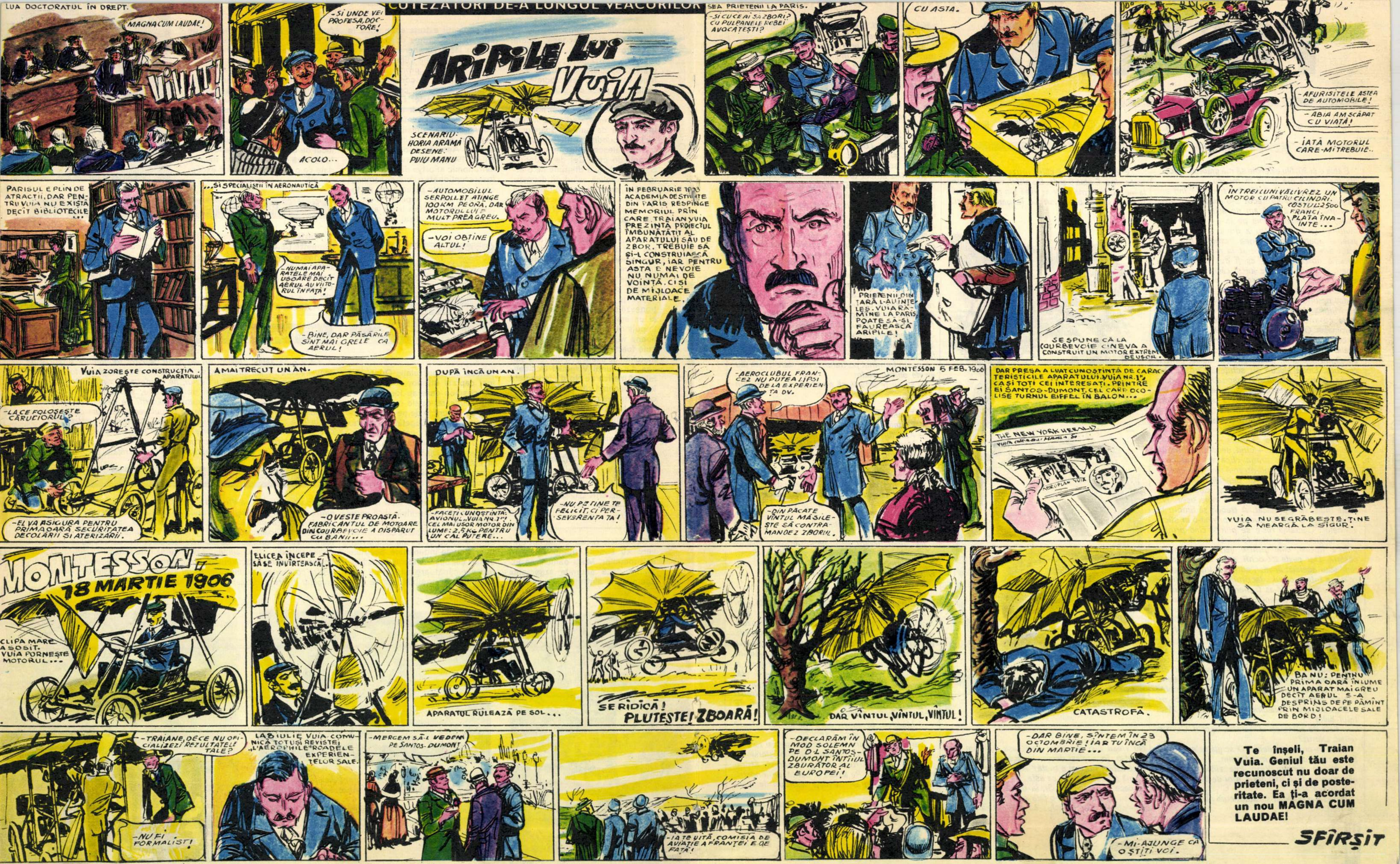
LUA DOCTORATUL ÎN DREPT.
MAGNA CUM LAUDAE!
VIVAT!
-ȘI UNDE VEI PROFESA, DOCTORE!
ACOLO...
SEA PRIETENII LA PARIS.
-ȘI CU CE AI SĂ ZBORI? CU PULPANELE ROBEI AVOCĂȚEȘTI?
CU ASTA.
-AFURISITELE ASTEA DE AUTOMOBILE!
-ABIA AM SCĂPAT CU VIAȚĂ!
-IATĂ MOTORUL CARE-MI TREBUIE..
PARISUL E PLIN DE ATRACȚII, DAR PENTRU VUIA NU EXISTĂ DECÎT BIBLIOTECILE...
...ȘI SPECIALIȘTII ÎN AERONAUTICĂ
-NUMAI APARATELE MAI UȘOARE DECÎT AERUL AU VIITORUL ÎN FAȚĂ!
-BINE, DAR PĂSĂRILE SÎNT MAI GRELE CA AERUL!
-AUTOMOBILUL SERPOLLET ATINGE 100 KM PE ORĂ. DAR MOTORUL LUI E MULT PREA GREU.
-VOI OBȚINE ALTUL!
ÎN FEBRUARIE 1903 ACADEMIA DE ȘTIINȚE DIN PARIS RESPINGE MEMORIUL PRIN CARE TRAIAN VUIA PREZINTĂ PROIECTUL ÎMBUNĂTĂȚIT AL APARATULUI SĂU DE ZBOR. TREBUIE SĂ ȘI-L CONSTRUIASCĂ SINGUR, IAR PENTRU ASTA E NEVOIE NU NUMAI DE VOINȚĂ, CI ȘI DE MIJLOACE MATERIALE.
PRIETENII DIN ȚARĂ L-AU ÎNȚELES. VUIA RĂMÎNE LA PARIS, POATE SĂ-ȘI FAUREASCĂ ARIPILE!
SE SPUNE CĂ LA COURBEVOIE CINEVA A CONSTRUIT UN MOTOR EXTREM DE UȘOR.
ÎN TREI LUNI VĂ LIVREZ UN MOTOR CU PATRU CILINDRI. COSTUL: 2500 FRANCI. PLATA ÎNAINTE...
VUIA ZOREȘTE CONSTRUCȚIA APARATULUI.
-LA CE FOLOSEȘTE CĂRUCIORUL?
-EL VA ASIGURA PENTRU PRIMA OARĂ SECURITATEA DECOLĂRII ȘI ATERIZĂRII.
A MAI TRECUT UN AN.
-O VESTE PROASTĂ. FABRICANTUL DE MOTOARE DIN COURBEVOIE A DISPĂRUT CU BANII...
DUPĂ ÎNCĂ UN AN.
-FACEȚI CUNOȘTINȚĂ: AVIONUL „VUIA NR. 1"! CEL MAI UȘOR MOTOR DIN LUME: 2,5 KG PENTRU UN CAL PUTERE...
-NU PE TINE TE FELICIT, CI PERSEVERENȚA TA!
MONTESSON 5 FEB. 1906
-AEROCLUBUL FRANCEZ NU PUTEA LIPSI DE LA EXPERIENȚA DV.
-DIN PĂCATE VÎNTUL MĂ SILEȘTE SĂ CONTRAMANDEZ ZBORUL.
DAR PRESA A LUAT CUNOȘTINȚĂ DE CARACTERISTICILE APARATULUI „VUIA NR. 1", CA ȘI TOȚI CEI INTERESAȚI. PRINTRE EI SANTOS-DUMONT, CEL CARE OCOLISE TURNUL EIFFEL ÎN BALON...
THE NEW YORK HERALD
AEROPLAN VUIA
VUIA NU SE GRĂBEȘTE. ȚINE SĂ MEARGĂ LA SIGUR.
MONTESSON, 18 MARTIE 1906
CLIPA MARE A SOSIT. VUIA PORNEȘTE MOTORUL...
ELICEA ÎNCEPE SĂ SE ÎNVÎRTEASCĂ...
APARATUL RULEAZĂ PE SOL...
SE RIDICĂ! PLUTEȘTE! ZBOARĂ!
DAR VÎNTUL, VÎNTUL, VÎNTUL!
CATASTROFĂ.
BA NU: PENTRU PRIMA OARĂ ÎN LUME UN APARAT MAI GREU DECÎT AERUL S-A DESPRINS DE PE PĂMÎNT PRIN MIJLOACELE SALE DE BORD!
-TRAIANE, DE CE NU OFICIALIZEZI REZULTATELE TALE?
-NU FI FORMALIST!
LA 8 IULIE VUIA COMUNICĂ TOTUȘI REVISTEI „L'AÉROPHILE" ROADELE EXPERIENȚELOR SALE.
-MERGEM SĂ-L VEDEM PE SANTOS-DUMONT
-IA TE UITĂ, COMISIA DE AVIAȚIE A FRANȚEI E DE FAȚĂ!
-DECLARĂM ÎN MOD SOLEMN PE D-L SANTOS-DUMONT ÎNTÎIUL ZBURĂTOR AL EUROPEI!
-DAR BINE, SÎNTEM ÎN 23 OCTOMBRIE! IAR TU ÎNCĂ DIN MARTIE...
-MI-AJUNGE CA O ȘTIȚI VOI.

Te înșeli, Traian Vuia. Geniul tău este recunoscut nu doar de prieteni, ci și de posteritate. Ea ți-a acordat un nou MAGNA CUM LAUDAE!

SFÎRȘIT

PORTRETUL

Povestire de EMILIA CĂLDĂRARU

E abia 6 și 30. Nu e nevoie să mă grăbesc. Căciulița roșie încă n-a ajuns la muzeu.

Ce noroc pe mine săptămîna trecută! Cînd am ieșit de la școală, am trecut s-o iau pe mama de la slujbă. Știam c-o să am de așteptat — mama pleacă de la serviciu abia pe la 8 — aveam și o mulțime de lecții pentru a doua zi și cu toate astea — poate fiindcă ningea frumos — m-am abătut din drum și am intrat la muzeu. Asta se cheamă noroc. Dacă m-aș fi dus miercuri sau vineri, degeaba. Dar era joi și căciulița roșie era acolo. Vizitatorii se răriseră la ora aceea. Tot noroc. De cum am intrat în săli, am și zărit-o. Ședea pe una din băncile de odihnă de pe margine. Mîini strînse în poală, privire în gol. Căciuliță roșie cu moț vesel. Palori de domniță. Ghete noroioase. Ochi imenși, cerniți. Uniformă roasă în coate. Mîini străvezii. Degete mînjite de cerneală. Expresie de icoană. Formidabil, formidabil! Două săptămîni căutasem un subiect pentru concurs. Două blocuri cu schițe am irosit. Degeaba. Eram în criză de inspirație. Sau poate exigențele mele crescuseră. Și nu era firesc? De trei ori desenele mele plecaseră la expoziții școlare internaționale. Nu mă mai puteam mulțumi cu orice, trebuia să fiu la înălțime. Eram necăjit, mă și hotărîsem să-l anunț pe tovarășul profesor că n-o să mai particip la concurs — decît ceva de duzină, mai bine nimic — cînd, deodată... norocul. Căciulița roșie! Din prima clipă am știut că e ceea ce căutam. De mult nu mai simțisem așa, ca niște furnicături în vîrful degetelor. Am scos degrabă din ghiozdan blocul și cărbunele și m-am ascuns într-o firidă. N-a mers ușor. Nu peste mult, ea s-a ridicat. A trebuit să umblu în urma ei, cu fereală. O studiam, privind-o în sticla vitrinelor. Căciulița roșie se plimba cînd printre alge marine, cînd printre locuințe lacustre, cînd printre fluturi, cînd printre șerpi, cînd printre păsări... Dar peste tot ochii, ochii aceia albaștri, rămîneau aceiași: imenși, adînci și triști. Și cînd, odată, a întors capul... lacrimile. În sticla vitrinei nu i le zărisem. Ce-aș fi pierdut! Mari, rotunde, perle. Strîngeam pumnii: «De-ar mai plînge oleacă; n-am reușit încă să surprind sclipirea ciudată a lacrimilor în lumina ireală a neonului. Fantastic efect!» Și ea plîngea. Și cărbunele meu alerga pe hîrtie ca apucat de friguri.

...Și totuși n-am reușit să termin schița. Ea a plecat. Aș fi putut s-o opresc la ușă, s-o rog să-mi pozeze. Dar mie nu-mi folosea decît expresia sinceră pe care i-o surprinsesem la început.

M-am dus să mă plîng mamei. Mama socotea biletele vîndute, n-avea timp de mine, nici nu auzea ce-i spun. Abia cînd a zărit desenul a lăsat totul baltă:

— Fata de adineaori? Doamne, ce ochi. Cum ai reușit, Dănuț?

— Da' n-am reușit deloc. O schiță neterminată. Și nu știu cum o s-o mai termin.

— Foarte simplu. Vino joia viitoare. Ai s-o găsești aici. Sînt vreo două luni de cînd...

— Adevărat?

Mama s-a pomenit sărutată cum nu mai fusese de mult.

...E joi. Mă grăbesc către muzeu. Mă grăbesc vorba vine. E abia 6 și 45. De altfel, vreau să ajung la muzeu în urma ei. N-aș vrea s-o găsesc cumva pe la casa de bilete, ori pe la garderobă, ori...

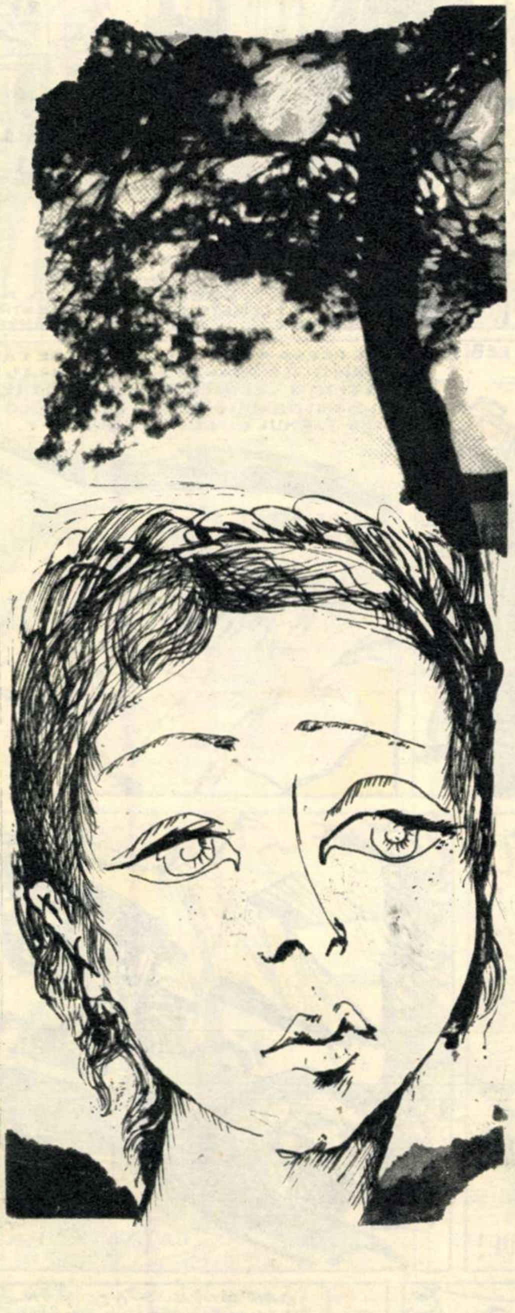

Nu vreau s-o văd altfel decît așa cum am mai văzut-o, în același decor, în aceeași lumină. Și dacă astăzi nu mai e tristă? A, nu, nici nu vreau să mă gîndesc la una ca asta. Ar fi, din partea ei, aproape o necuviință. Și, la urma urmei, ce, nu sînt eu în stare să fac o fată să plîngă? Glumesc, bineînțeles. Dar e exclus ca ochii ei să poată fi altfel decît triști. Din nou simt în degete furnicăturile bine-prevestitoare.

Am ajuns totuși prea devreme. Dau ocol clădirii muzeului de trei ori. În sfîrșit, 7 și 15. E momentul să intru. Mama, la casă, ca de obicei. Nu înțeleg de ce se uită la mine pe sub ochelari. Așa se uită ea numai cînd e necăjită sau supărată pe mine. În fine, ne lămurim noi acasă, acuma am altă treabă:

— A venit? o întreb cu sufletul la gură.

— Da. Însă, ascultă Dănuț...

Ce să mai ascult? Trec glonț înainte și intru în săli. Uite-o. Tot pe banca de odihnă. Tot tristă, domniță și școlăriță. Perfect. Și totuși, parcă, ceva, e schimbat. Poftim, și-a scos căciulița roșie. Mi-a stricat toate socotelile. Ba nu, ce tot spun? E grozav așa. Dacă n-aș schița decît pieptănătura asta cu două cozi blonde încrucișate în creștet și tot ar fi un portret aparte. N-am mai văzut de mult o fată care să poarte părul așa. La noi în clasă, toate cu bretoane, ori tunse băiețește, ori cu părul legat la spate într-o fundă... Dar cozi n-are nici una. Și cărarea asta largă, la mijloc, care-i lungește fruntea...

Merg din nou, tiptil, în urma ei. Plînge? Plînge. Bravo, fată de ispravă. În sfîrșit, sînt gata cu portretul. Succes sigur.

...Ce-ar fi să i-l arăt și ei? S-a oprit lîngă fereastră. Zgîrie cu unghia florile de gheață. Face ocnițe rotunde și privește jos, în stradă. Ce-o fi căutînd la muzeu? Vine în fiecare joi, ai zice că o interesează exponatele, dar e mereu cu ochii aiurea. Mai știi, poate că nici nu e prea sănătoasă la minte,săraca. Și ce mă privește pe mine? Bine că mi-am terminat portretul. O iau «tare», cum iau eu de obicei fetele:

— Să nu te înfurii, să nu strigi, să nu bați din picioare.

— ?!

— Te-am desenat.

— Pe mine? De ce?

— Așa, din interes. Te superi?

— Numai în gînd. Sînt învățată.

— De fapt, de ce să te superi. Ai ceea ce se cheamă: «un cap de expresie». Știai? Poftim, îți place ce-am făcut?

Privește. Tace. Dar parcă nu privește desenul. Privește dincolo de el. Privește și-și mușcă buzele subțiri. Zgîrie ușor florile de gheață. Florile se albăstresc de cerneală.

— De ce-ți tremură mîna?

— Ți se pare.

Răspunde liniștit. Pe urmă îmi întoarce spatele și pleacă. N-are decît. Mie îmi revine buna dispoziție. Alerg la mama să mă laud cu portretul. Mama însă nu se uită la el. Mă întreabă:

— Ai vorbit cu ea?

— Puțin. N-a vrut. A plecat.

— Dane, e o fată necăjită. Tare necăjită. Azi m-a rugat s-o las înăuntru fără bilet. Am avut motiv s-o întreb de ce vine mereu, joia, la muzeu. Să-ți spun ce-am aflat. Părinții ei sînt despărțiți. Ea stă cu mama. Tatăl s-a recăsătorit. În fiecare joi mama o trimite să-și vadă tatăl. Așa s-au înțeles. Joi, la ora 7. Dar fata a fost o dată acolo și pe urmă nu s-a mai dus. A simțit că nu e dorită. Dovadă că niciodată tatăl n-a dat un telefon să întrebe de ce fata nu-l vizitează. Am întrebat ce-o face să nu-i spună mamei toate astea. «E bolnavă», mi-a răspuns.

— Mămico, te superi dacă nu te mai aștept?

— Dane, unde alergi, Dănuț?

Dar eu am și ajuns în stradă. Da, se mai zărește în capătul străzii, pe fundalul culorilor șterse ale iernii, o căciuliță roșie. Alerg. O opresc. Strîng mîna rece a fetei. Pe strada în pantă, pașii noștri, alături, răsună grav, ca niște acorduri de pian

Ilustrație de SÎNGEORZAN DOINA

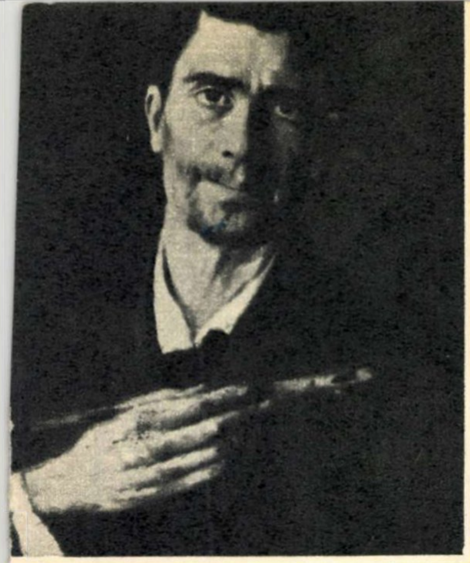

Luchian

100 DE ANI DE LA NAȘTEREA LUI

La sfîrșitul veacului XIX, Luchian, care debutase în viața artistică cu lucrări ca **Ultima cursă de toamnă** (1892) sau **Safta Florăreasa** (1895) se anunța ca o prezență de o deosebită originalitate. În 1901, la 33 de ani, se îmbolnăvește însă grav. Paralizia îi atinge picioarele, îi amenință mîinile și văzul. Se confesa atunci unui prieten: «*Încă nu m-am deprins cu ideea că nu pot umbla* (...). *Un singur lucru mă întristează și mai mult și acesta este că nu pot face pictura pe care am iubit-o atît de mult.*»

Se reface o vreme: este perioada de bucurie și plinătate creatoare a peisajelor de la Brebu (1908) și Moinești (1909). Boala revine și-l țintuiește într-un fotoliu rulant ani lungi. Într-o încordare supremă, artistul se concentrează și făurește cîteva din operele sale capitale, dintre care să amintim doar **Anemonele** (1910) din Colecția Muzeului de artă din Brașov sau **Autoportretul** (1910) și **Lăutul** (1912), din patrimoniul Muzeului Zambaccian. Paralizia avansează și ultimele tablouri le pictează cu penelul legat de degete.

Prețuit de un cerc restrîns de artiști, considerat inoportun de oficialii vieții artistice, Luchian a fost obligat să ducă o viață grea, plină de lipsuri. Cît de puțină înțelegere a găsit el în așa-zisa «societate» bucureșteană a vremii ne-o arată scrisoarea pe care, bolnav fiind, i-a trimis-o din spital arhitectului Clavel, unul din bunii săi prieteni. Avînd nevoie de bani, îl roagă pe acesta să găsească o modalitate de a-i aminti moșierului Antonescu (care-i cumpărase cîteva tablouri) că-i mai datorează o sumă.

Victor Antonescu n-a mai restituit niciodată acest «mic rest de bani», în schimb i-a trimis în dar... o pereche de pantaloni uzați, pe care pictorul i-a refuzat plin de indignare.

Ca și marii săi înaintași, Grigorescu și Andreescu, Luchian aderă la orientarea către natură a școlii franceze, dar nu se mulțumește, ca impresioniștii, să redea doar impresiile senzoriale, strict optice, să înregistreze doar variațiile luminii. «Natura îți dă povețe, cînd te pricepi să observi, spunea marele pictor. Noi, artiștii, privim cu ochiul, dar lucrăm cu sufletul.» În aceste gînduri se află crezul său artistic.

Puțini sînt creatorii, precum Luchian, a căror operă să fie o atît de vie și dreaptă mărturie a vieții lor. Încordarea luptei cu moartea, flacăra mistuitoare a geniului le deslușim limpede în lucrările sale, în limbajul culorilor vii cu transparențe de vitraliu și străluciri de smalț. Ele proclamă depășirea suferinței prin artă.

Luchian a cercetat viața celor umili și a protestat, prin arta sa, împotriva suferinței și nedreptății sociale. Compoziția **La împărțitul porumbului** se înscrie pe linia unui asemenea protest. Pictată în 1905, cu doi ani înainte de izbucnirea răscoalelor din 1907, ea este o pildă de cît de adînc poate pătrunde în realitatea socială ochiul prevestitor al unui artist.

O ceată de țărani înaintează într-o încrîncenare tăcută. Nestrămutarea hotărîrii, dîrzenia se desprind nu numai de pe figurile împietrite de suferință ale țăranilor, ci și din înfățișarea mulțimii asemănătoare unui zid compact. Bătrîni, tineri, mame cu prunci în brațe, copii par un meterez de nepătruns. Clocotul mocnit al mulțimii tăcute este sugerat printr-un conglomerat cromatic de roșuri bătînd spre galben și alburi colorate, așternut în tușe energice. Căciulile negre delimitează parcă orizontul.

Profilul artistic al lui Luchian nu poate fi înțeles fără a se cunoaște scînteietoarele sale flori, de o ireală frumusețe, și dramaticele autoportrete. Puține sînt, în arta lumii, autoportretele de o atît de răscolitoare semnificație cum sînt cele dăruite nouă de Luchian. Între acestea, cel din 1906 este modest intitulat **Un zugrav** (Muzeul Republicii). Din fundalul sumbru de brunuri se desprind, mai luminate spre alb, chipul și mîna cu penelul. Obrajii nerași, rictusul gurii, mîna străvezie exprimă febra suferinței, neliniștea celui ce nu știe dacă și mîine va mai putea ține între degete penelul. Dar din ochii sfredelitori pătrunde pînă la noi încordarea liniștită, de o cutremurătoare luciditate a spiritului.

OLGA BUȘNEAG

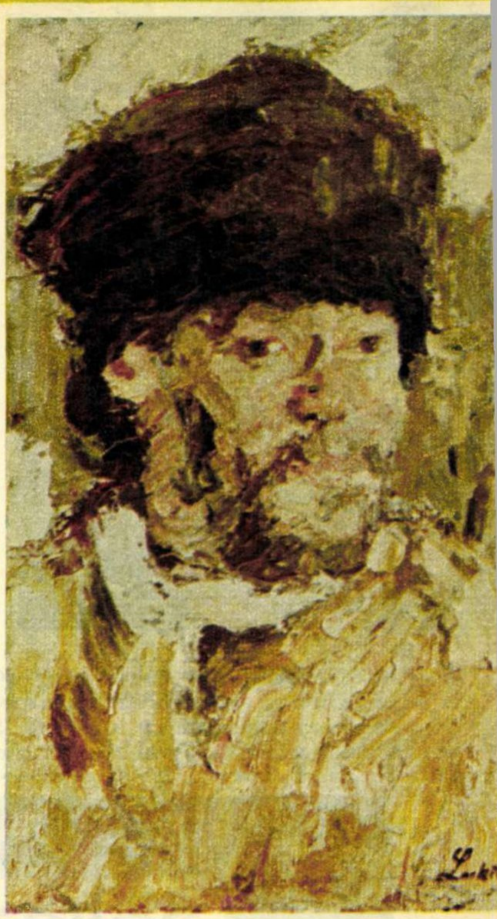

Cap de țăran

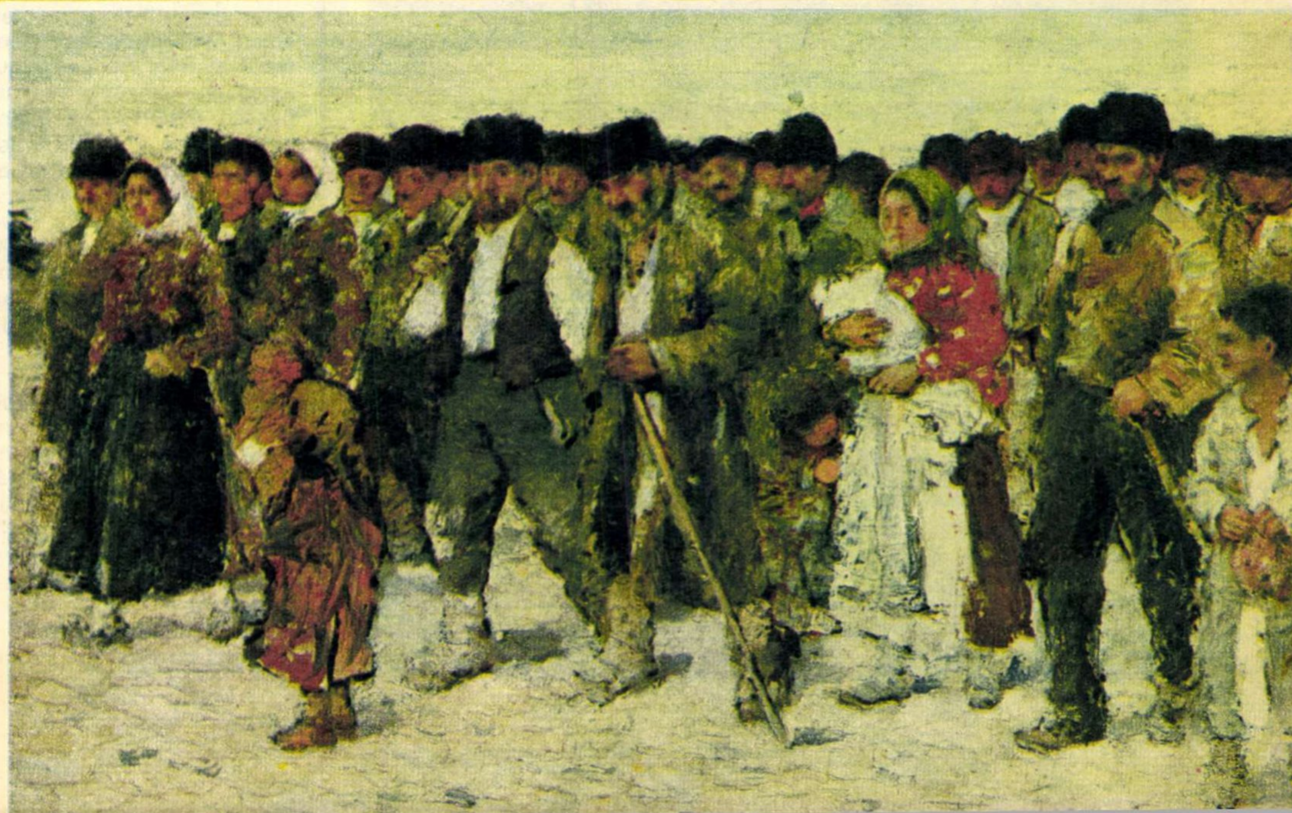

La împărțitul porumbului (1905).

Un copil ieșit din comun?

Svante Jansson din Borlänge, (Suedia) are 12 ani, dar e student. În anul următor el își va încheia studiile la Facultatea de matematică a Universității din Gothenburg.

L-am rugat pe **academicianul Nicolae Teodorescu,** decanul Facultății de științe matematice a Universității București, să-și spună părerea asupra acestui caz neobișnuit.

— Existența unui copil-minune, matematician, pune în lumină faptul, de altfel cunoscut, că talentul matematic se manifestă în general de timpuriu. Desigur, copiii-minune nu se întîlnesc la tot pasul, însă minuni se pot petrece cu foarte mulți copii dacă sînt stimulați să-și dezvolte prin muncă talentul. Matematica deschide sipetele cu minuni celor care se îndreaptă spre ea. La noi, în multe școli, în clase speciale, sînt cultivate talentele a zeci și zeci de viitori matematicieni. Cazul lui Svante Jansson constituie o dovadă că drumul matematicii poate fi deschis oricui îl caută în dimineața vieții.

ROBOȚI ÎN ALB

- 465322 suferă!
- Consult cu viteza sunetului
- Îl va înlocui oare robotul pe medic?

Cînd pacientul sosește la clinica de lîngă Copenhaga, a doua ca mărime din Danemarca, este întîmpinat de o soră care îi dă un număr și îl introduce într-un cabinet neobișnuit, unde îl lasă singur. De fapt, bolnavul nu este singur, ci cu «medicul-ordinator». «Ordinatorul» este o mașină-robot (prima de acest fel din Europa) care îi pune pacientului întrebări amănunțite, înregistrează și prelucrează răspunsurile — nume, prenume, vîrstă, sex. Urmează stabilirea stării sănătății pacientului — robotul înșiră o serie de boli și pacientul răspunde cu «da», «nu» sau «nu știu», după cum a suferit sau nu de acestea sau nu-și amintește. Apoi robotul controlează pulsul, tensiunea arterială și aparatul respirator.

Medicul-robot completează cu viteza sunetului fișa pacientului care poartă, de pildă, nr. 465322. În această fișă, toate datele care, după părerea creierului electronic, se află în afara limitelor normale, sînt înregistrate cu cerneală roșie, iar cele normale — cu cerneală neagră. Cînd fișa este gata, un medic o examinează și trage concluziile, stabilind diagnosticul, indicînd tratamentul.

Dar activitatea robotului nu se limitează numai la întocmirea fișei. El păstrează (într-un spațiu de mii de ori mai mic decît arhivele obișnuite ale unui spital) toate datele referitoare la pacientul nr. 465322. Orice vizită ulterioară a pacientului se înregistrează automat la fișa lui.

Îl va înlocui oare robotul pe medic? **Nu.** El îi va furniza date tehnice, îi va economisi timp prețios, dar întreaga răspundere în ce privește diagnosticul și tratamentul îi revine medicului-om.

POFTIȚI LA MASĂ... ÎN ANUL 2000

În unele regiuni din Asia se consuma carne de cîine. În Florida, conservele de șarpe cu clopoței sînt considerate o delicatesă. În Tailanda se servește o mîncare garnisită cu furnici roșii tocate!

Dar, ce vor mînca oamenii în anul... 2000?

Vizitatorii restaurantelor vor putea — printre altele — să comande mîncăruri care nouă ni s-ar părea într-adevăr fantastice: sufleu de alge marine, biftec de petrol, unt sintetic!

Poate însă că acest meniu nu va fi pe gustul tuturor...

Dimpotrivă! Iată ce ne spune profesorul **NEVIN SKREAMSHAW** *de la Institutul tehnologic din Massachusetts:* «Ar fi o greșeală să ne imaginăm aceste mîncăruri ca pe ceva extravagant. Ele vor fi mai variate, mai plăcute și mai hrănitoare decît tot ce mîncăm în zilele noastre.»

RAM CEL CU VOCE DE AUR

În renumita piață Fortul Roșu din **Delhi,** în fiecare seară își face apariția un om. Mulțimea este adunată acolo cu mult timp înaintea sosirii lui. Zgomotul încetează și Ram Radj — omul așteptat — începe să vorbească, modulîndu-și intensitatea vocii. Oamenii îl ascultă cu respirația întretăiată. Dar, în momentul cel mai interesant al povestirii, el se oprește pentru a pronunța următoarea frază: «**Nu sînt radio. Ca și dv. doresc să mănînc**». Și o ploaie de monede se revarsă asupra cutiei așezate lîngă el.

Ram Radj este în vîrstă de numai 35 de ani și și-a început cariera de actor ambulant cu 20 de ani în urmă, timp în care a cutreierat toate orașele din nordul Indiei. Pentru o oră, ascultătorii se contopesc cu lumea fermecată a vechilor legende, benchetuiesc cu prinții, se luptă cu eroii eposurilor indiene, vînează în junglele de nepătruns, trăind cei mai îndepărtați ani ai istoriei Indiei. Radj este unul din ultimii reprezentanți ai unei profesii cîndva înfloritoare în India: «dastango» — povestitorii, purtătorii vii ai istoriei indiene și ai legendelor populare. Dar autoritățile coloniale i-au urmărit ca pe niște «tulburători ai liniștei», împiedicîndu-i să practice această profesie. Radj a supraviețuit acestei prigoane și continuă și astăzi să cutreiere orașele Indiei amintind poporului de istoria țării sale.

11 FRAȚI FOTBALIȘTI

Pe stadionul orașului polonez Bydgoszcz **a avut loc un meci de fotbal neobișnuit. Echipa locală a ziariștilor a fost înfruntată de o echipă formată din cei 11 frați Osinski în vîrstă între 20 și 41 de ani! Frații au fost antrenați în vederea meciului de... sora lor Elzbieta, în vîrstă de 22 de ani. Tatăl lor, Piotr Osinski, în vîrstă de 68 de ani, maistru rutier, care a sosit la meci cu soția, nurorile și 16 nepoți, a fost, de asemenea, înscris în protocolul întîlnirii: el și-a rezervat dreptul de a intra pe teren în caz de nevoie!**

Rezultatul meciului a fost hotărît numai de o singură minge trimisă în poarta electricianului Piotr Osinski de către redactorul șef al ziarului local. În ciuda insuccesului echipei familiale, spectatorii purtau pancarte în cinstea ei, iar întregul stadion a salutat-o intonînd cîntecul tradițional «100 de ani»! (similar cu «Mulți ani trăiască!» al nostru).

SPECIAL
PENTRU REVISTA
„CUTEZĂTORII“

LA TELEFON, ELVEȚIA!

Echipajul nostru pe pîrtia de la Saint Moritz.

(Telefoto U.P.I. — Agerpres)

La apelul nostru, primim legătura cu Elveția:

— ICI SAINT MORITZ! PARLEZ!

Vorbim cu maestrul sportului Ion Panțuru care, împreună cu cei trei coechipieri ai săi, a participat la campionatele europene de bob, echipajul de 4 persoane al României cucerind medalia de argint cu timpul de 5:17,47.

— Deși argintul nu e aur, vă felicităm pentru succesul dv.!

— E, într-adevăr, un succes. Dar mai ales o verificare pentru examenul următor.

— De la Saint Moritz veți pleca la Grenoble. Spuneți-ne, cum așteptați confruntarea din cadrul Olimpiadei albe? Ce speranțe v-ați legat de ea? Rezultatul din campionatele europene va influența viitoarea dv. evoluție?

— Și argintul e capabil să creeze optimism. Sîntem optimiști la gîndul că vom ataca pista de la Alpe d'Huez cu un plus de experiență, cîștigat aici. Vom face uz de toate forțele și măiestria de care dispunem. Știm cîte speranțe se pun în noi, ca și-n ceilalți sportivi români trimiși să reprezinte culorile patriei în întrecerile Olimpiadei albe. Faptul acesta, precum și succesul de la Saint Moritz, ne obligă. Și apoi, titlul olimpic e tot ceea ce-și poate dori un sportiv. În curînd vom porni să străbatem cei peste 1 000 km care ne despart de Grenoble. Nu cu... bobul, se-nțelege. Și vom începe antrenamentele pe pista pe care vom concura. Sîntem în formă și ne vom strădui să ne-o păstrăm.

— Vă dorim, în continuare, succes!

— IAR EU, ÎN NUMELE COLEGILOR, PRECUM ȘI AL SPORTIVILOR ROMÂNI CARE VOR PARTICIPA LA OLIMPIADA ALBĂ, TRANSMIT DE AICI, DIN DEPĂRTARE, MULTE SALUTĂRI ȘI URĂRI DE BINE CITITORILOR REVISTEI «CUTEZĂTORII». ȘTIM CĂ «NE VOR ȚINE PUMNII». VOM FACE TOT POSIBILUL SĂ NU-I DEZAMĂGIM.

Interviu realizat de CONSTANTIN DIACONU

COPIII DE PE TOATE MERIDIANELE FAC SPORT

Andreea Gyarmati are 13 ani și e campioana Ungariei la 100 m bras. Eva Szekeli Gyarmati, mama ei, a fost campioană olimpică. Acum o antrenează pe Andreea. Se spune că, zilele acestea, campioana cea mică ar fi întrebat-o cu candoare: «Mămico, acum ce să mai fac?»

Atenție, viitori concurenți ai Olimpiadei din Mexic!

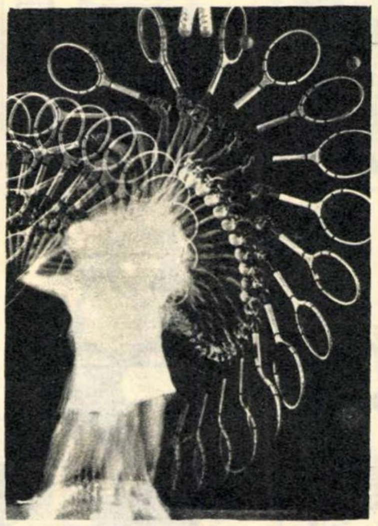

Această fotografie senzațională imortalizează lovitura unei rachete de tenis. Imaginea a fost realizată cu ajutorul luminii unei lămpi electronice. Expunerile, distanțate la 1/50 secunde, au durat fiecare 1/30 000 secunde.

TABELA DE MARCAJ

ZBOARĂ, SĂNIUȚĂ, ZBOARĂ!

De fapt nici nu mai era nevoie de acest îndemn. Căci «...pîrtia era lungă, înclinată tocmai cît trebuie și bine... asortată cu zăpadă» — după cum ne informează pionierul Stan Gheorghe de la Școala generală din Tazlău, regiunea Bacău. Zecile de săniuțe și schiuri zburau, într-adevăr, purtîndu-i la vale pe elevii de la această școală. Și fiecare dintre ei se străduia să realizeze un timp cît mai bun. Pentru că jos, la SOSIRE, îi aștepta tovarășul profesor de educație fizică, într-o mînă cu un cronometru, iar în cealaltă cu o... dulce cupă de ciocolată! Fericiții cîștigători ai acestui trofeu au fost pionierii detașamentului din care face parte și corespondentul nostru.

RUMÄNISCHE SKISCHULE

Adică «Școala românească de schi».

Pentru prima dată la noi, O.N.T.-ul, în colaborare cu Federația română de schi, a organizat o asemenea școală pentru străinii care ne vizitează pentru mai multă vreme țara, adulți sau copii. Aici au deprins tehnica «plugului» și a «cristianiei» compatrioți ai lui Jean Claude Killy, (frații Roland și Michel Seindl din Paris), ai lui Tony Seiller (austriecii Axel Fischer și Karl Bodenbender), suedeza Margareta Stromback...

Pe pîrtia de sub Postăvarul, la Poiana Brașov, zilele trecute o fetiță din Stuttgart (R.F.G.), Gaby Flasch, a tras o căzătură tocmai la sfîrșitul pantei. Profitînd de această oprire promptă, i-am cerut pentru voi un autograf. Mi l-a scris cu mîinile înghețate, dar cu multă plăcere: «Sînt în vacanță la Poiana Brașov. E foarte frumos! Gabi.»

Ich verbringe meine Ferien in
Poiana Brașov. Jor
ist sehr schön. Gabi

Schiurile sînt bune, zăpada la fel. Noi nu prea știm să schiem, dar nu-i nimic, învățăm.

Vacanțele unui tînăr liniștit

SCENARIU: ALEXANDRU BOGDAN
DESENE. V. BACIU

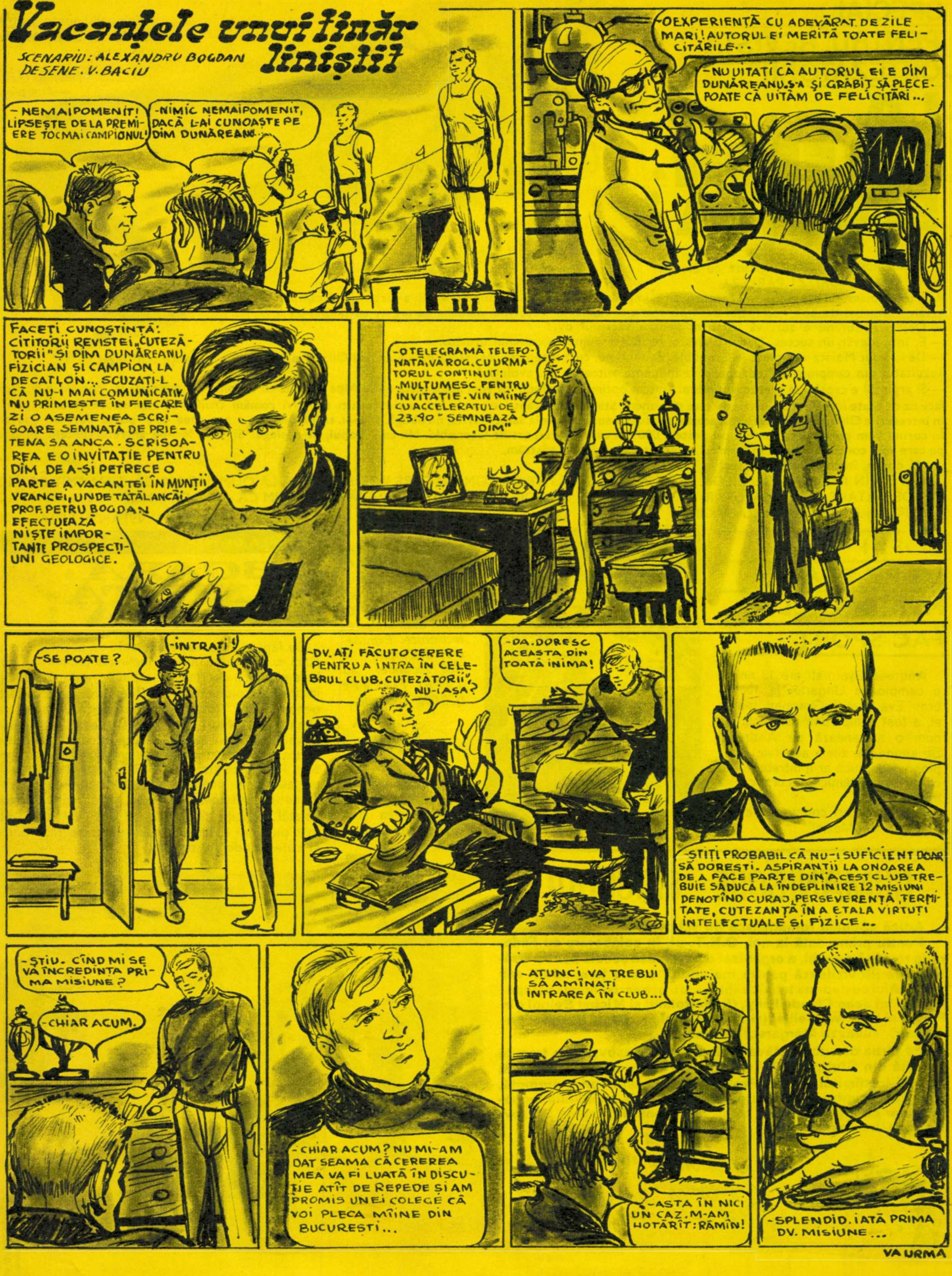
–NEMAIPOMENIT! LIPSEȘTE DE LA PREMIERE TOCMAI CAMPIONUL!
–NIMIC NEMAIPOMENIT, DACĂ L-AI CUNOAȘTE PE DIM DUNĂREANU...
–O EXPERIENȚĂ CU ADEVĂRAT DE ZILE MARI! AUTORUL EI MERITĂ TOATE FELICITĂRILE...
–NU UITAȚI CĂ AUTORUL EI E DIM DUNĂREANU. S-A ȘI GRĂBIT SĂ PLECE. POATE CĂ UITĂM DE FELICITĂRI...
FACEȚI CUNOȘTINȚĂ: CITITORII REVISTEI „CUTEZĂTORII" ȘI DIM DUNĂREANU, FIZICIAN ȘI CAMPION LA DECATLON... SCUZAȚI-L CĂ NU-I MAI COMUNICATIV. NU PRIMEȘTE ÎN FIECARE ZI O ASEMENEA SCRISOARE SEMNATĂ DE PRIETENA SA ANCA. SCRISOAREA E O INVITAȚIE PENTRU DIM DE A-ȘI PETRECE O PARTE A VACANȚEI ÎN MUNȚII VRANCEI, UNDE TATĂL ANCĂI, PROF. PETRU BOGDAN EFECTUEAZĂ NIȘTE IMPORTANTE PROSPECȚIUNI GEOLOGICE.
–O TELEGRAMĂ TELEFONATĂ, VĂ ROG, CU URMĂTORUL CONȚINUT: „MULȚUMESC PENTRU INVITAȚIE. VIN MÎINE CU ACCELERATUL DE 23.40" SEMNEAZĂ „DIM"
–SE POATE?
–INTRAȚI!
–DV. AȚI FĂCUT O CERERE PENTRU A INTRA ÎN CELEBRUL CLUB „CUTEZĂTORII", NU-I AȘA?
–DA. DORESC ACEASTA DIN TOATĂ INIMA!
–ȘTIȚI PROBABIL CĂ NU-I SUFICIENT DOAR SĂ DOREȘTI. ASPIRANȚII LA ONOAREA DE A FACE PARTE DIN ACEST CLUB TREBUIE SĂ DUCĂ LA ÎNDEPLINIRE 12 MISIUNI DENOTÎND CURAJ, PERSEVERENȚĂ, FERMITATE, CUTEZANȚĂ ÎN A ETALA VIRTUȚI INTELECTUALE ȘI FIZICE...
–ȘTIU. CÎND MI SE VA ÎNCREDINȚA PRIMA MISIUNE?
–CHIAR ACUM.
–CHIAR ACUM? NU MI-AM DAT SEAMA CĂ CEREREA MEA VA FI LUATĂ ÎN DISCUȚIE ATÎT DE REPEDE ȘI AM PROMIS UNEI COLEGE CĂ VOI PLECA MÎINE DIN BUCUREȘTI...
–ATUNCI VA TREBUI SĂ AMÎNAȚI INTRAREA ÎN CLUB...
–ASTA ÎN NICI UN CAZ. M-AM HOTĂRÎT: RĂMÎN!
–SPLENDID. IATĂ PRIMA DV. MISIUNE...

VA URMA

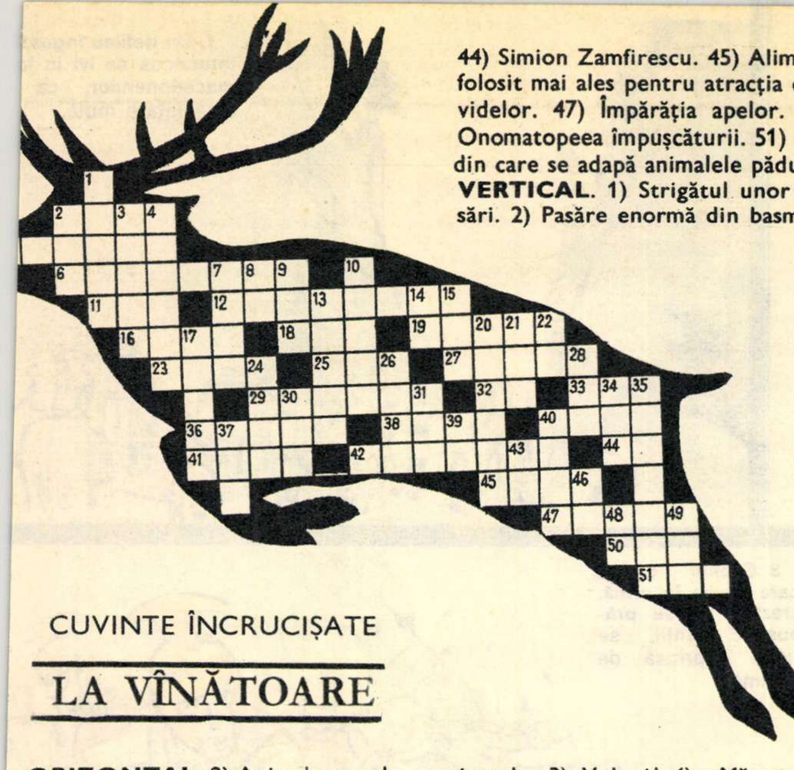

CUVINTE ÎNCRUCIȘATE

LA VÎNĂTOARE

ORIZONTAL. 2) Animale pe cale de dispariție, a căror vînătoare se face numai cu aprobare specială. 5) «Mitropoliții» lui Odobescu din «Fals tratat de vînătoare» (sing.). 6) Specie de cerb, una dintre frumusețile faunei noastre. 11) Instrument geometric. 12) Cîine de vînătoare pentru vînatul mic și rănit. 16) Apăsat pe trăgaci. 18) Rasă de cîine. 19) Reptile dăunătoare vînatului acvatic. 23) Specie de cerb din pădurile nordice. 25) Apare în fabula «Corbul și vulpea» de La Fontaine. 27) Personaj din basmul «Fata de piatră și cu feciorul de împărat cel cu noroc la vînat». 29) A aduce vînatul împușcat, vorbind de cîini (în limbaj vînătoresc). 32) Către! 33) Cel mai temut dușman al vînatului, la noi. 36) Se vînează cu... undița. 38) Cîine de vînătoare gonitor. 40) Cicăleală (reg. pop.). 41) «De...», cel mai inteligent și multilateral dintre cîinii de vînătoare. 42) Vînd pielea ursului din pădure! 44) Simion Zamfirescu. 45) Aliment folosit mai ales pentru atracția cervidelor. 47) Împărăția apelor. 50) Onomatopeea împușcăturii. 51) Loc din care se adapă animalele pădurii. **VERTICAL.** 1) Strigătul unor păsări. 2) Pasăre enormă din basmele orientale. 3) Vulpoi! 4) «Măgarul-miniatură» din poezia «La vînătoare» de Topîrceanu. 7) A presa. 8) Ied! 9) Gol. 10) Animal pe care Tartarin din Tarascon l-a împușcat crezînd că a vînat un leu. 13) Pasăre de munte care se vînează numai în momentul în care cîntă. 14) Pasiunea lui Grivei. 15) Vînat din regiunile nordice, asemănător cu cerbul. 17) În cartușul pentru vînarea animalelor mici. 20) Ascuns în desișul pădurii. 21) Acoperă pielea animalelor. 22) Ion Ghițescu. 24) La nas (pop.). 26) Mulțime de păsări în zbor. 28) Cuvînt cu care se gonesc păsările (de curte). 30) Parte a puștii. 31) Comandant otoman. 34) Cel mai puternic vînat din pădurile noastre. 35) Apără vînatul de braconieri. 37) Armă veche de vînătoare și luptă. 39) De la un sezon la altul. 40) Grămadă de gîște. 43) Jumătate de rață! 46) Cap și coadă de erete. 48) În vulpe! 49) Pe loc.

MIHAI PĂTRAȘCU

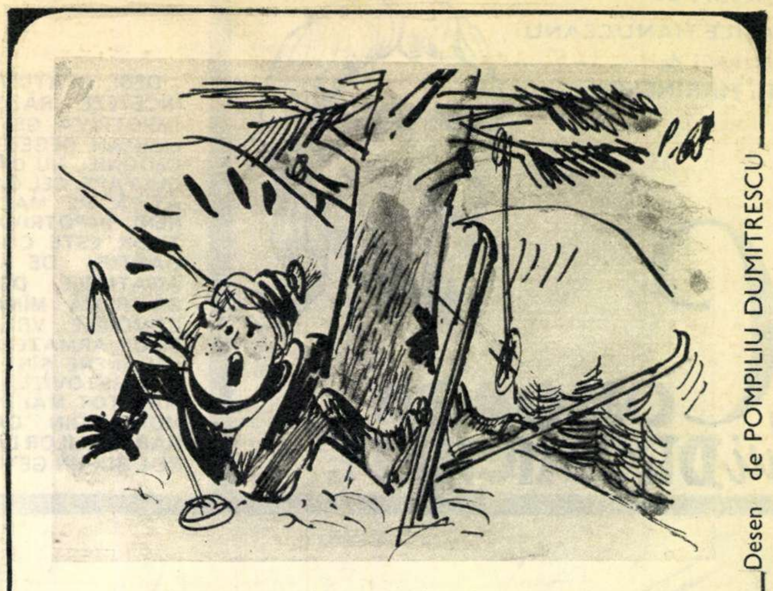

Desen de POMPILIU DUMITRESCU

— Bine, nene desenatorule, de ce ai desenat un pom chiar în mijlocul pîrtiei?!!

BIVERB IERNATIC

3,10

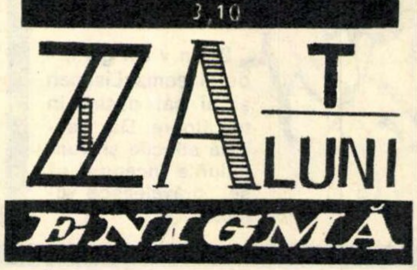

ENIGMĂ

În fraza de mai jos se ascund titlurile a opt bucăți în proză: schițe, povestiri, nuvele și romane, create de către cinci cunoscuți scriitori clasici români:

«În așteptare, la o alergare de cai, Zoe și cucoana Marieta zăriră pe Roxana, ca o umbră pe malul apei, și discutară despre cealaltă Ancuță».

Citiți cu atenție textul și căutați să descoperiți despre ce scriitori este vorba și care sînt scrierile ce le aparțin.

TRIUNGHI

1. Ilustru fizician și inventator român. 2. Frîna. 3. Corabie. 4. Zăpadă. 5. A înmîna. 6. Vocală.

Vertical la fel.

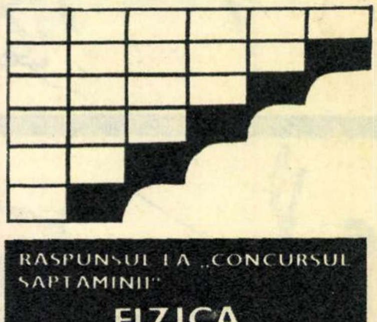

RASPUNSUL LA „CONCURSUL SAPTAMINII"

FIZICA

1. Poemul nu este făcut de un om, ci de o mașina electronica.
2. Calliope.
3. Franța.

SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o SFINX o SFIN

CONCURSUL SĂPTĂMÎNII

MATEMATICĂ

DILEMĂ REZOLVABILĂ

Un bărbat înalt de 1,70 m și avînd lungimea tălpii de 0,31 m a făcut înconjurul Pămîntului pe linia ecuatorului. Ajuns la sfîrșitul călătoriei, el și-a pus întrebarea: oare creștetul capului său a parcurs un drum egal cu cel făcut de vîrful piciorului? Și, în caz că aceste drumuri nu ar fi egale, care este mai lung și care-i diferența dintre ele?

După ce ați aflat răspunsul, treceți pe acest cupon numai rezultatul (fără demonstrație), decupați-l și trimiteți-l pe adresa redacției noastre cu mențiunea: «Concursul săptămînii — matematică» în cel mult 5 zile de la apariția numărului.

REVISTA „CUTEZĂTORII"
CUPON
MATEMATICĂ
CONCURSUL SĂPTĂMÎNII

Numele . . . .

Adresa exactă . . . . .

Școala . . . .

Răspuns: . . . .

Povestire de
VASILE MĂNUCEANU
Ilustraţii de
GH. MARINESCU

COMOARA lui DROMICHETE

Bibl Reg

DEŞI SFĂTUIT SĂ ÎNCETEZE RĂZBOIUL ÎMPOTRIVA GEŢILOR, LISIMAH, REGELE MACEDONIEI, NU DĂ ASCULTARE. CEL CARE ÎI AŢÎŢĂ PE MACEDONENI ÎMPOTRIVA GEŢILOR ESTE COMANDANTUL DE OŞTI AGATOCLE, DORNIC SĂ PUNĂ MÎNA PE COMORILE VRĂJMAŞILOR. ARMATELE MACEDONENE SÎNT TOT MAI ISTOVITE, LISIMAH TOT MAI POSOMORÎT DIN CAUZA HĂRŢUIELILOR LA CARE-L SUPUN GEŢII.

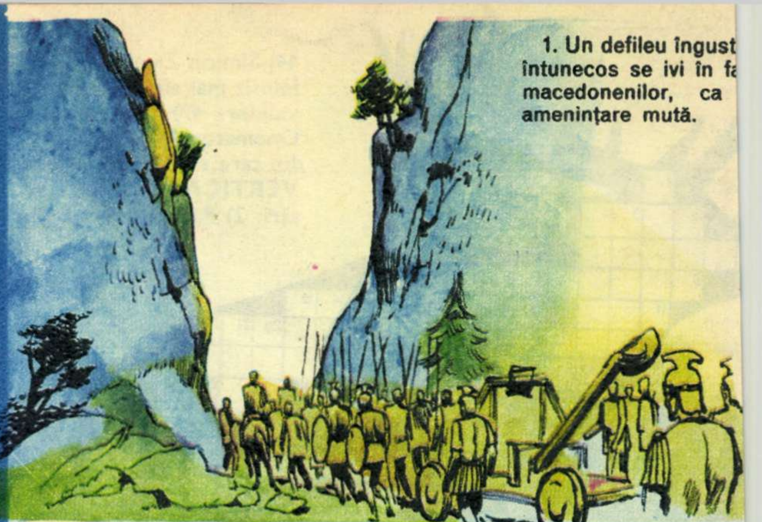

1. Un defileu îngust întunecos se ivi în fa macedonenilor, ca ameninţare mută.

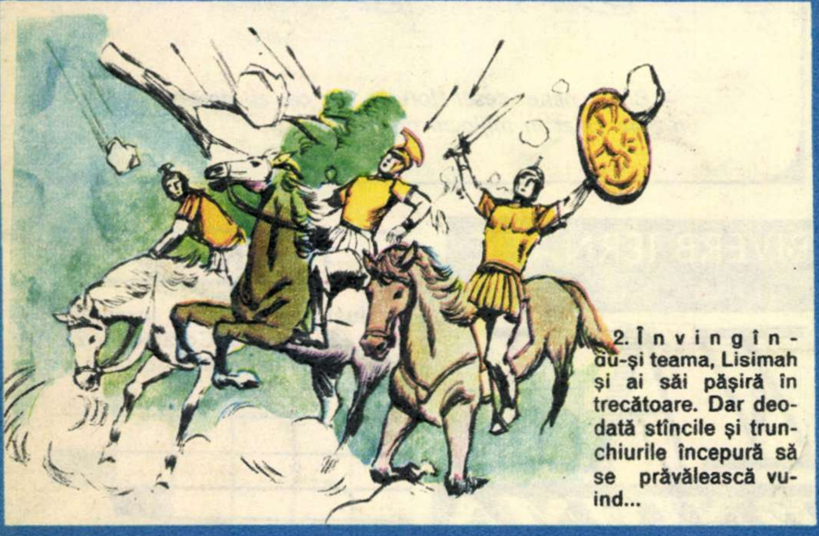

2. Învingîndu-şi teama, Lisimah şi ai săi păşiră în trecătoare. Dar deodată stîncile şi trunchiurile începură să se prăvălească vuind...

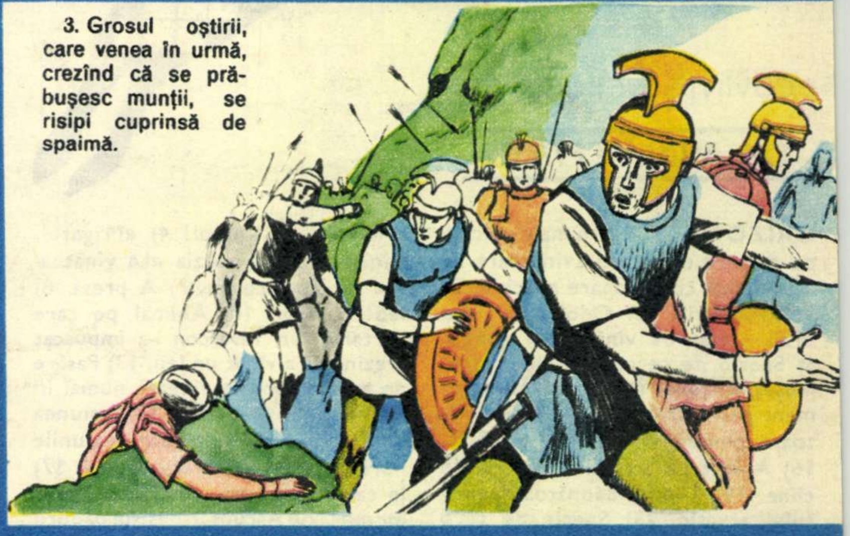

3. Grosul oştirii, care venea în urmă, crezînd că se prăbuşesc munţii, se risipi cuprinsă de spaimă.

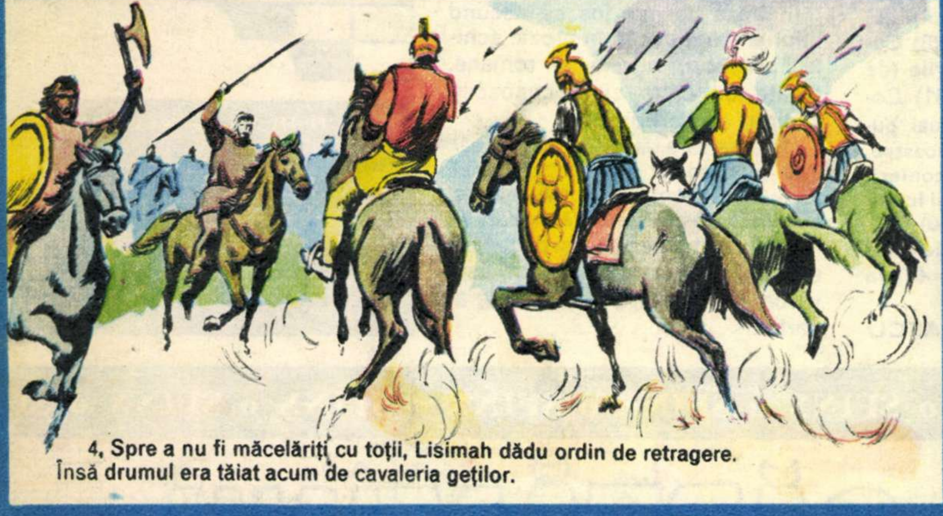

4. Spre a nu fi măcelăriţi cu toţii, Lisimah dădu ordin de retragere. Însă drumul era tăiat acum de cavaleria geţilor.

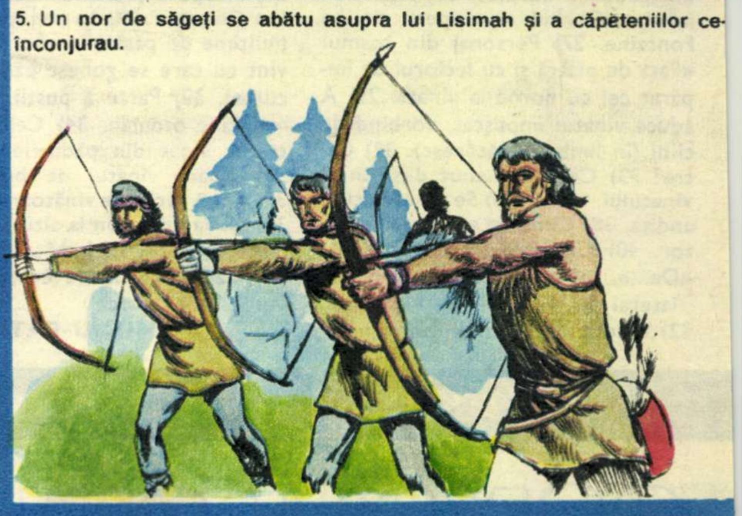

5. Un nor de săgeţi se abătu asupra lui Lisimah şi a căpeteniilor ce-l înconjurau.

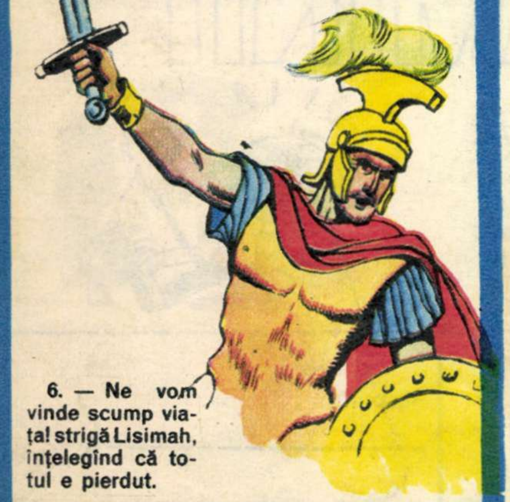

6. — Ne vom vinde scump viaţa! strigă Lisimah, înţelegînd că totul e pierdut.

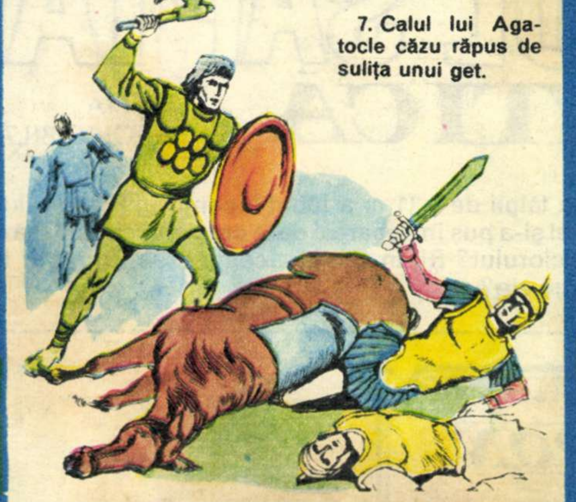

7. Calul lui Agatocle căzu răpus de suliţa unui get.

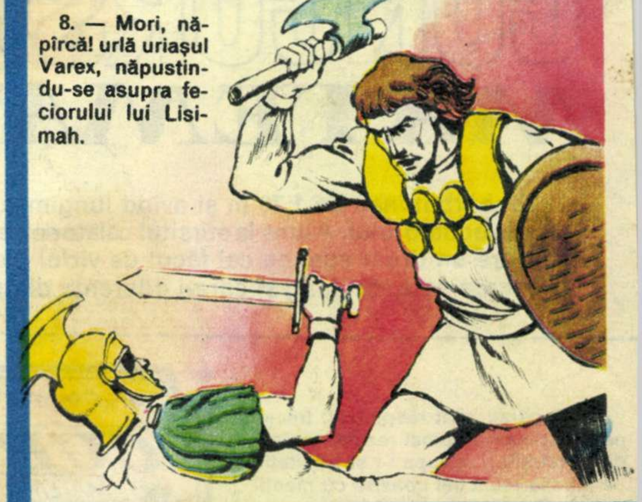

8. — Mori, năpîrcă! urlă uriaşul Varex, năpustindu-se asupra feciorului lui Lisimah.

(VA URMA)

«C U T E Z Ă T O R I I» REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
Redacţia şi administraţia: Bucureşti, Piaţa Scînteii 1, Telefon 17.60.10
Prezentarea grafică: POMPILIU DUMITRESCU; Tehnoredactarea: LUCIA SICOMAS
TIPARUL EXECUTAT LA COMBINATUL POLIGRAFIC «CASA SCÎNTEII»

PREŢUL
1 LEU